

ŠTEVILKA I APRIL 2022

TÀBOR

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana | TISKOVINA

TABORNIKI

tema meseca

**VEN, NA
SPOMLADANSKI
ZRAK**

Čebelice, naše prijateljice
Skupščina 2022

KAZALO

REVIIJA TABOR

Odgovorna urednica:
Metoda Zalar

Glavna urednica:
Iva Štefanija Slosar

Urednica fotografije:
Mariša Ratajec

Urednica ilustracij:
Jovana Đukić

Lektoriranje:
Urša Terčon, Dajana Trifunović

Ožji sodelavci: Mark Baltič, Anja Bolčina, Darja Čadež, Domen Hauko, Maja Kramar, Tilen Krefc, Špela Kreševič Frank, Urban Lečnik Spaič, Alja Ločičnik, Tina Mervic, Lea Morano, Tinkara Ošlovnik, Rok Pandel, Darja Petrič, Primož Pungartnik, Maša Pušnik, Neža Marija Slosar, Tina Stepišnik, Rok Šarič, Zala Škrabelj, Jasna Vinder, Nik Žnidaršič.

Oblikovanje:
Petra Grmek in Miha Maček (Reakcija d.o.o.)

Grafična priprava:
Igor Bizjak

Fotografija na naslovnici:
Matej Verbuč

Fotografija na zadnji strani:
Varja Jovanović

Naslov uredništva:
revija.tabor@taborniki.si

Izdajatelj: Zveza tabornikov Slovenije,
Einspielerjeva 6, 1000 Ljubljana

Naklada: 6.100

Revija Tabor prejmejo vsi člani Zveze tabornikov Slovenije s poravnano letno članarino. Članarina in prejemanje revije sta vezana na koledarsko leto (januar—december).

Revija je vpisana v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 792.

ISSN 0492-1127

Revija Tabor sofinancirajo:

DOGAJALO SE JE

- 4 Aktualne novice iz rodov

SLIŠIM, VIDIM, VODIM

- 6 Popotniki na prehodu v prostovoljstvo

EKSPERIMENTALNICA

- 8 Na kateri tečaj greš pa ti? 1. del

MEDVEDKI IN ČEBELICE

- 10 Čebelice, naše prijateljice

GOZDOVNICI IN GOZDOVNICE

- 14 Pomagajmo dvoživkam

V DIVJINO

- 18 Za vsako starost orientacija raste

STRANI ORGANIZACIJE

- 22 Kaj lahko taborniki pričakujemo od letošnjega leta?

REPORTAŽA

- 24 41. Skupščina ZTS

INTERVJU

- 26 Z željo po lepšem(,) taborniškem svetu

PP STRANI

- 28 Česa res ne smeš zamuditi, ko še nosiš PP rutico

TABORNIŠKE ZGODBE

- 31 Bodoči arhitekt in zelo ugleden tabornik Šapa mi je bil takrat že nekaj časa všeč ...

VSEMU BOMO KOS

- 34 Kdo se boji drugačnega moža?

BREZ MEJA

- 40 Velika slovenska odprava na 25. Svetovni skavtski Jamboree

RAZVEDRILLO

- 42 Knjigožer in filmoljub
43 Zapis iz taborne mlake
44 Strip
46 Rumene strani

Vsak marec se odvije Skupščina ZTS, kjer se ozre v dosežke preteklega leta, predvsem pa se odloča o delu v prihajajočem letu. Na dogodku, ki se lahko zavleče tudi v večerne ure, mnenja usklajujejo načelniki, starešine in zabave željni posamezniki iz lokalnih rodov ter predstavniki zveze.

Kaj se je dogajalo in kaj se je dogovorilo na letošnji skupščini, si pogledajte v rubriki Reportaža.

Inkluzija, drugačnost, različnost. Besede, ki jih vse pogosteje slišimo in uporabljamo, a nam še vedno povzročajo probleme, ko jih je potrebno preizkusiti v praksi. Kako pristopiti k drugi osebi? Kdaj pomagati in kdaj vsiljena pomoč bolj škodi kot koristi? Kaj je sploh naša naloga?

Rubrika Vsemu bomo kos se loti področja, na katerem bomo v letu 2022 taborniki še bolj aktivni in skušali ustvarjati okolje, ki bo odprto za vse.

In gremo dalje

Začetki so težki. Začetek leta, začetek srednje šole, začetek vodništva, začetek izpita za avto ... Ne veš točno, kaj delati, ali pa veš kaj, a ne veš, kako. Dobra stvar začetkov pa je, da najverjetneje nisi prvi človek na svetu, ki to dela. Veliko ljudi pred tabo je že začelo in končalo srednjo šolo, začelo z novo funkcijo v rodu in danes vozi avto. In tako se tolažiš z dejstvom, da če je zmoglo tolikim pred tabo, bo pa še tebi. Te osebe lahko tudi prosiš, da ti pomagajo prebroditi začetek. Tudi to je lahko težko, a večinoma koristno.

Ah ne, seveda tega ne pišem zato, ker bi bil začetek urednikovanja te revije težek. Kje pa! Vse je teklo kot po maslu, brez najmanjših zapletov, prilagajanj, zamud, komunikacijskih šumov ali urgentnih mailov. Zato se zahvaljujem vsem sodelujočim za strpnost ter za to, da večina bralcev revije, ki uvodnik preskoči, ne bo vedela, da se je sploh kaj spremenilo. Na tem mestu tudi izpostavljam: vse, kar je šlo narobe in kar je bilo težko, sem si zapisala v zvezek, popisala par strani, podčrtala in obkrožila največje "faile" (beri: največje nauke), da bom v prihodnje ravnala drugače in bo od zdaj naprej lažje. Meni in vam.

In tu končujem z internimi šalami in osladnostmi, nujnimi za vsak začetek (in konec). Začetka je konec, nadaljuje se akcija. Tabor kot medij, ki vzpostavlja konkretno povezavo tabornikov iz vseh koncev države, bo nadaljeval svojo pot programskega orodja in raziskovanja aktualnih tematik, s katerimi se srečujemo kot organizacija angažiranih in kritičnih posameznikov. Ali pa bi to vsaj morali biti. Že dodobra smo zakorakali v leto 2022, pa nam še vedno ni povsem jasno, kaj narediti z njim. Kot družba smo postavljeni pred velike izzive, za katere se zdi, da so kulminirali v vojno v Ukrajini in kot taborniki moramo sprejeti odgovornost

ter se s svojim vsakodnevnim zgledom, vzgojo prihodnjih (in sedanjih) generacij ter aktivnim sodelovanjem v družbeno angažiranih akcijah vključiti v proces sooblikovanja okolja.

Pojdi na volitve, pomagaj čebelam, ponudi pomoč neznanцу. In predlagaj še drugim. Ker dokler to izvajaš sam, gre le za (sicer lepe) geste, če pa jih izvedemo kolektivno, lahko postanejo konkretne spremembe. Še dobro, da z rutico za vratom vedno veš, da ob tebi stoji še tisoče posameznikov, ki so morda od tebe drugačni v čisto vsem, razen v uresničevanju želje po ustvarjanju boljšega sveta.

Iva Š. Slosar,
glavna urednica revije Tabor

Foto: Marisa Patalec

DOGAJALO SE JE

Rod skalnih taborov
Domžale na MČ zimovanju

Srečni GG-ji na zimovanju
Rašiškega rodu

Tudi v Rodu snežniških ruševcev
so se podali na GG zimovanju

Jamarska sekcija Rodu močvirski
tulipani med raziskovanjem

ROT se vrača! Letos v organizaciji
Rodu Pusti grad Šoštanj.

Rod II. grupe odredov med
okušanjem zelenjavne juhe

Avtorji fotografij (od zgoraj levo proti spodaj desno): Rod skalnih taborov Domžale, Rašiški rod, Rod snežniških ruševcev, močvirski tulipani Ljubljana, Rod Pusti grad Šoštanj, Rod II. grupe odredov Celje, Rod gorjanskih tabornikov Novo mesto

Rod skalnih taborov Domžale
na izletu na morje

Pokrajina Slavnika med pohodom
Rodu morskih viharnikov

Pomoč Ukrajini v organizaciji
Rodu skalnih taborov

Zimska idila na zimovanju
Rodu gorjanskih tabornikov

Člani Rodu srebrna reka so v svoje
vrste sprejeli novega člana.

Utrinek z zimovanja Rodu
zelenega Jošta

ev Ilirska Bistrica, Rod skalnih taborov Domžale, Rod morskih viharnikov Izola, Rod skalnih taborov Domžale, Rod
sto, Rod srebrna reka Radlje ob Dravi, Rod zelenega Jošta Kranj.

Popotniki na prehodu v prostovoljstvo

besedilo: Tinkara Ošlovnik, fotografija: arhiv RPG Šoštanj

Tudi vi ne veste, kaj bi počeli s 1. letniki? V Rodu Pusti grad sedaj vemo, saj smo tej tematici zadnje čase aktivno posvečali. Odgovorili smo si na pereča vprašanja in oblikovali program za 1. letnike. Eden izmed stebrov programa je tudi delo z otroki. Njegov glavni namen je, da taborniki v 1. letniku spoznajo način dela in ob mentorstvu sami pripravijo del programa. Predstavljamo torej pripravništvo, košček v mozaiku prehoda v aktivno prostovoljstvo.

NAUČIMO SE ORGANIZIRATI AKCIJO

Vsak PP se slej ko prej sreča z organizacijo dogodka, izleta, vodovega srečanja ali programa za PP druženje, zato smo del programa za 1. letnike namenili pridobivanju tovrstnih veščin in izkušenj. Po premisleku smo se odločili, da bodo 1. letniki ob pomoči vodnice in načelnice za izobraževanje in kadre skupaj planirali akcijo za MČ družino. Za to obliko smo se odločili, saj smo si želeli, da pripravniki:

✧ ✧ ✧ ✧

1. doživijo planiranje v skupini, kot to počnemo znotraj MČ in GG družin,
2. skupaj izvedejo planiranje, izvedbo in vrednotenje,
3. pripravijo program za MČ družino,
4. vidijo, na kaj vse morajo biti pozorni kot načrtovalci akcije.

OPREMLJANJE Z ZNANJEM

V sam proces smo vključili naše najmlajše člane in njihove vodnike, zato je sledil pogovor z načelnico MČ družine. Skupaj smo oblikovali nekaj iztočnic, ki so jih pred samim planiranjem dobili 1. letniki:

- akcija naj poteka v mesecu marcu,
- akcija naj traja eno uro,
- tematika naj bo orientacijsko-topografsko obarvana,
- udeležila se je celotna MČ družina.

Pri samem procesu smo stremeli k temu, da bo končna akcija čim bolj kakovostna, hkrati pa bodo 1. letniki tekom procesa imeli čim več orodij in podpore, na katero se lahko obrnejo. Za njih smo pripravili še delavnico Delo z najmlajšimi. V svoje vrste smo povabili grčo, ki je večino svojega vodništva preživela z najmlajšimi, in izvedla delavnico, ki je zasledovala teme:

- kaj je primerno za starostno skupino MČ,
- na kaj biti pozoren pri delu z otroki,
- kako se najbolje spustiti na njihov nivo,
- kako poskrbeti za varnost.

VAJA V SPREJEMANJU ODLOČITEV IN SODELOVANJU

Polni novih spoznanj so se "pripravniki" lahko lotili planiranja. Pri tem so imeli na voljo nabor literature, svetovni splet ter nekaj oseb, ki so jih usmerjale in odgovarjale na njihova vprašanja in dileme.

Glavno vodilo je bilo, da odločitve sprejemajo sami, saj jih bodo morali sprejemati tudi kot vodniki in prostovoljci v rodu.

Med samim procesom so največ težav imeli ravno s sprejemanjem odločitev, saj niso navajeni, da so oni tisti, ki narekujejo, kaj se bo zgodilo in kaj ne, čeprav je celoten program za 1. letnike temeljil ravno na tem, da se oni odločajo, kdaj in kako bodo dosegli cilje, ki jih narekuje njihov program. Tako so pripravili navodila za vodnike, sporočilo za starše, traso za samo orientacijo in naloge na njej.

Tekom planiranja smo ugotovili, da se 1. letniki med seboj v fazi iskanja ideje včasih ne poslušajo in preslišijo pomembna spoznanja svojih vrstnikov. Prav tu pa pomembno vlogo odigra vodnik oz. koordinator planiranja, ki umirja val idej in izpostavlja pomembna

spoznanja, ki so jih 1. letniki odkrili sami. Tako smo na primer opozorili na razpon znanja znotraj MČ družine in ugotovili, da orientacija po potnih znakih ne bo enako zanimiva 1. in 4. razredom. Prav tako je dobro, da so v idejni fazi prisotni vsi in se skupaj odločajo, kakšna bo orientacija. Potem pa se lahko delo razporedi med manjše delovne skupine: eni pripravljajo naloge, drugi traso, spet tretji pa vabila, navodila in drugo.

REFLEKSIJA

V času pisanja tega članka smo prišli do izvedbe, ki nas čaka v prihodnjem tednu. Po izpeljani akciji bo sledilo vrednotenje organizacijske ekipe in vrednotenje z MČ vodniki, da bodo lahko dobili zaokroženo sliko o svojem delu.

Organizacija prve akcije v rodu predstavlja pomemben mejnik v taborniškem življenju, zato bomo to tudi primerno proslavili.

Proces planiranja in izvedbe akcije za MČ družino je zabaven in poučen za vse vpletene. 1. letnikom omogoča vpogled v delovanje rodu, družine in samega vodništva. Mlad PP težko ve, ali ga vodništvo zanima in ali je to prava stvar zanj, ne da bi vsaj nekaj ur preživel med otroki. In ravno to je skupina 1. letnikov doživela z organizacijo akcije, kjer so spoznali vse delce vodništva. Vodniku oziroma koordinatorju pa proces prinaša vpogled v najstniške glave, njihovo razmišljanje in zadovoljstvo, ko sami izpostavijo pomemben vidik akcije. S tem je tvoje delo več kot uspešno izvedeno in si lahko ponosen, da bodo tvoji člani lahko angažirani, avtonomni, solidarni in odgovorni posamezniki tako pri tabornikih kot v družbi.

Foto: Arhiv MZT

Na kateri tečaj greš pa ti? 1. del

Besedilo: Tilen Kreft in Tinkara Ošlovnik

V naslednjih taborih bomo predstavili poletna izobraževanja in specialistične tečaje na nekoliko drugačen način. Zbrali smo mite, ki krožijo med taborniki in jim prišli do dna. Komu je namenjen specialistični tečaj bivanja v naravi (BVN)? Kaj pridobite s tečajem orientacije in topografije (TOPO)?

1. "BVN JE SAMO ZA FANTE TIPA BEAR GRYLLS."

Že mentorska ekipa je sestavljena iz zelo različnih oseb in interesov, kjer ima vsak svojo "specializacijo" znanja iz bivanja v naravi. Na tečaj lahko pride katerakoli tabornica ali tabornik z osnovnim taborniškim znanjem in željo po učenju veščin bivanja v naravi.

2. "NA TEČAJU BVN SPIŠ V BIVAKIH, KI SI JIH PRVI DAN POSTAVIŠ SAM."

Tako je, na začetku tečaja si udeleženci in mentorji postavimo svoje bivake ter kuhinje, ki jih uporabljamo ves čas tečaja. Prav tako si uredimo skupne objekte: sušilnico, WC, predavalnico in skupno ognjišče.

3. "ZA UDELEŽBO NA TEČAJU BVN MORAŠ ZNATI ZAKURITI S KRESILOM."

Pogoj za udeležbo je sicer poznavanje osnovnih taborniških znaj, med katere sodi tudi prižiganje ognja, vendar ne nujno s kresilom. Predvsem je pomembna želja po učenju vsebin bivanja v naravi. Lepo je, če znate zakuriti ogenj s kresilom, ni pa to pogoj, saj se boste tega naučili na tečaju.

4. "NA TEČAJU BVN NI PUNC."

Ne drži. Na zadnjih petih tečajih je bilo skupno 19 udeleženk. Prav tako imamo trenutno v mentorski ekipi 4 mentorice.

Tečajniki znanje pridobivajo večinoma na praktičen način. Nekaj je tudi predavanj, a vedno sledi vsaj en izziv, kjer se teorijo preizkusi. Tako morajo recimo med tečajem sami zakuriti s kresilom z več različnimi netivi. Z izzivi in programom na splošno želimo tečajnike naučiti, da kot pravi taborniški rek, "tabornik se znajde", razmišljajo izven ustaljenih okvirjev in uporabijo vse svoje znanje. To še posebej velja za nadaljevalni tečaj, kjer je vzdušje še malo bolj sproščeno in imajo tečajniki na voljo več časa, da ob podpori mentorjev preizkusijo nekaj, česar še niso počeli.

NAČELNIKI

S tečaja vam v rod vrnemo motiviranega posameznika z novimi znanji in izkušnjami, ki lahko pomaga vodnikom pri temah pionirstva in BVN (vrvi, uporaba vozlov in vezav, ognji, ognjišča, požarna varnost, priprava hrane v naravi, osnove bivanja v naravi, užitne rastline) ter predlaga nove ideje za program. Na tečaju se nauči tudi pravilne in varne uporabe ročnih orodji in njihovega vzdrževanja. Izobražujejo se lahko na dodatnih modulih po tečaju (jesenski, zimski in spomladanski bivak).

1. "ZA UDELEŽBO NA TOPO TEČAJU MORAŠ OBVLADATI VSE TIPE SKIC."

Preden se udeležiš tečaja, je dobro, da imaš razčiščene pojme, kot so azimut, kompas, koti ... A nič ne skrbi, če ne znaš narisati krokija, skice poti, profila terena. Na tečaju smo zato, da se tega naučimo in izpopolnimo svoje znanje.

2. "NA TOPO TEČAJ GREJO LAHKO SAMO ZAGRIZENI ORIENTACISTI."

Topo tečaja se lahko udeležijo vsi posamezniki, ki jih orientacija in topografija zanima. Ni treba, da si "ta glavni" oz. da imaš za sabo že milijon orientacij. Važna sta volja in motivacija. Vseh trikov pa se priučiš na samem tečaju.

3. "NA TOPO TEČAJU NIMAŠ NIČ PROSTEGA ČASA."

Na topo tečaju imaš veliko prostega časa. Skupni prosti čas je vsak dan po kosilu, večeri pa ne minejo brez prepevanja pesmi ob kitari. Prav tako si prost, ko čakaš sotečajnike, da se vrnejo z orientacije. V tem času lahko skočiš v Bohinjsko jezero.

Tečaj orientacije in topografije poteka v idiličnih gozdovih okoli Bohinjskega jezera. Na tečaju tečajniki poglobijo svoje znanje v branju orientacijskih kart. Spoznajo se z različnimi tipi orientacij in tehnikami orientiranja. Tečajniki po dolgem in počez raziščejo Bohinjski okoliš. Urijo se tudi v topografiji. Naučijo se narisati topografske izdelke, kot so skice terena, krokiji, minska polja in se spoznajo s tipi nalog vrisovanja. Mentorji pa predajo vse trike, ki jih poznajo.

4. "ZA TOPO TEČAJ MORAŠ IMETI VELIKO KONDICIJE."

Res se kar nekajkrat podaš v gozd za prizмами, a vedno v svojem tempu. Eni točke iščejo v teku, drugi raje v hoji. Tudi če nimaš kondicije, lahko čisto normalno prehodiš vse orientacije brez večjega napora.

NAČELNIKI

S topo tečaja se vračata dva tipa tečajnikov. Kandidati za pripravnike za specialiste orientacije in topografije ter kandidati za specialiste orientacije in topografije. Med njima je precejšnja razlika. Pripravniki so sposobni pripraviti krajše in malo manj krajše orientacije v rodu, narisati vse skice in ob pomoči vodnika to znanje predati mlajšim članom. Prav tako lahko suvereno poskrbijo za topo delavnice in topo box (če ga imate) v rodu. Brez večjega napora svojo ekipo pripravijo na ROT in se ga udeležijo.

Kandidati za specialiste v rodu prevzemajo še več odgovornosti in poskrbijo za uresničitev vseh sanj načelnikov družin, saj znajo sami izdelati karte. Tako lahko v rodu dobite karto šole, taborniške hiške, vašega kraja, tabornega prostora ... Nobe-na skica ne bo ostala neocenjena in kontrolna točka postavljena nepravilno. Poleg tega seveda obvladajo vse naloge pripravnikov.

Čebelice, naše prijateljice

Besedilo: Maja Kramar, ilustracije: Darja Petrič

Ali veš, da je vsaka tretja žlica hrane, ki jo pojemo, odvisna od čebel in drugih oprasovalcev? Čebele so zelo pomembne za življenje na našem planetu. Ko čebela leta od cveta do cveta, nabira hrano in s seboj prenaša cvetni prah. Kjer odloži cvetni prah, tam kmalu zraste nova rastlina. Temu pravimo oprasovanje. Rastline za nas in živali predstavljajo hrano, brez hrane pa ni življenja, kajne?

Osebna izkaznica čebele

Čebela je žuželka. Njeno telo je zgrajeno iz glave, oprsja in zadka. Na oprsju ima tri pare nog in dva para kril.

Poveži imena delov telesa z ilustracijo.

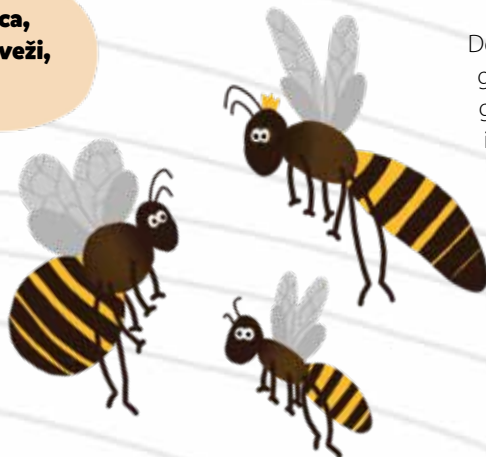
Medonosne čebele so vrsta čebel, ki pridelujejo med. Živijo v skupnosti, ki se imenuje čebelja družina. V družini je nekaj deset tisoč čebel. Veliko, kajne? Največ je delavk, nekaj sto trotov in ena matica, ki je

največja čebela v panju. Ker jih je tako veliko, lahko v panju vzdržujejo stalno temperaturo. Ohladitev panja bi lahko ogrozila njihovo preživetje in razvoj potomcev, ki jih imenujemo zalega.

Kaj počnejo matica, trot in delavke? Poveži, da bo prav.

MATICA

Naloga matice je leženje jajčec in ustvarjanje potomstva.

DELAVKE

Delavke opravljajo različne naloge glede na svojo starost. Poznamo graditeljice panja, čistilke, dojilje in skrbnice za zalego, stražarke, pašne čebele ...

TROT

Naloga trotov je oploditev matice in ogrevanje čebeljega gnezda.

VODNIKI

Praznujte Svetovni dan čebel. Na njihovi spletni strani najdete veliko zanimivih idej za aktivnosti. Lahko obiščete tudi lokalnega čebelarja in spoznate njegovo delo ali pripravite pokušino čebeljih izdelkov.

V okolici vaše taborniške hiške ali v dogovoru s šolo posadite medovite rastline. Lahko jih posadite tudi v lončke, ki jih sami okrasite in jih člani odnesejo domov.

Šestindvajsetega marca poteka dan sajenja medovitih rastlin. Sajanju se bomo pridružili tudi taborniki. Več informacij in lokacije lahko najdeš tukaj: <https://www.stencas.si/dan-sajenja-medovitih-rastlin-2022>. Super bo, če se akcije udeležiš z vodom.

Napiši številke v krogec pod ilustracijo in poglej, kako poteka razvoj.

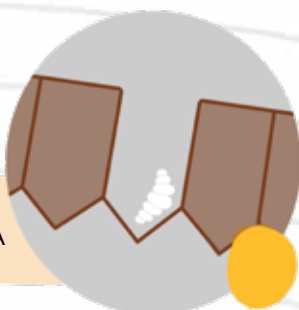
BUBA

JAJČECE

BUBA, KI JE
POKRITA S
POKROVČKOM,
SE RAZVIJA
21 DNI

LIČINKA

MLADA ČEBELA,
KI SE SAMA
PREGRIŽE SKOZI
POKROVČEK.

STARŠI

Skupaj z otrokom preberite članek in spoznajte čebele ter njihov pomemben prispevek za naš planet in hrano, ki jo jemo.

Vaš balkon ali vrt okrasite z rastlinami, ki so všeč čebelarjem. Nekatere so naštetje v članku, več pa jih najdete na internetu. V članku najdete tudi druge ideje, kako lahko doma pomagata čebelarjem. Dvajsetega maja praznujte Svetovni dan čebel.

Pridelki pridnih čebelic in čebelarjev

Izdelki, ki jih pridelajo čebele in jih nato čebelarji naberejo v kozarce, lahko kupimo vsi. Ti izdelki so zdravilni in imajo veliko koristnih hranil.

Med je naravno živilo, ki ga pridelujejo medonosne čebele. Naredijo ga iz nektarja ali rastlinske mane. Nektar ali medičina je sladek sok iz cvetov cvetnic, ki jih oprahujejo žuželke. Sestavljen je pretežno iz vode in sladkorjev.

Kako nastane med?

Pašna čebela na cvetovih popije nektar in ga spravi v medeni želodeček.

Ko pride do čebelnjaka ali panja, nektar preda drugi čebeli.

Ta čebela ga odnese v satne celice in doda izločke iz svojih žlez. Tako nektar zgostijo in ga shranjujejo v pokritih celicah satja.

Ko je satovje polno, ga poberejo čebelarji. Čebele začasno odmaknejo s satovja.

Satovje položijo na stojalo in s posebnim strgalnikom postrgajo pokrovčke, ki so jih čebele namestile, da bi med zaščitile pred vlago.

Nato satovje postavijo v napravo, poimenovano točilo, kjer z vrtenjem odtočijo ves med.

Prazno satovje vrnejo čebelam.

Uporaba medu:

Lahko ga uporabljamo kot sladilo v prehrani. Ima pomirjevalni učinek in deluje protibakterijsko. Je tudi takojšnja hrana za mišice, zato ga redno uživajo mnogi športniki.

Pozor!

Med s segrevanjem izgubi svoje pozitivne učinke, zato ga čaju in ostalim toplim pripravkom dodamo, ko se ti že nekoliko ohladijo.

Na tej spletni strani si lahko ogledaš tudi videoposnetke pridelave medu <https://www.cebelarstvo-luzar.si/tocenje-medu>.

Propolis imenujejo tudi naravni antibiotik. Čebele z njim prevlečejo notranjost panja in ga tako zaščitijo pred vlago, vetrom in mikrobi. Uživamo ga lahko tudi ljudje.

Matični mleček izboljšuje splošno počutje in delovanje možganov. Z njim čebele dojilje krmijo čebelje ličinke. Matica je edina čebela, ki se z matičnim mlečkom hrani vse življenje.

Čebele so ogrožene

Število opravevalcev se zmanjšuje. Zato je ogrožena rast rastlin, ki jih potrebujemo za hrano.

Razlogi za odmrtnje čebel so različni:

- različne čebelje bolezni (ali bolezni in smrt matice),
- izginjanje medovitih območji zaradi prekomerne košnje,
- uporaba strupenih pesticidov v kmetijstvu,
- podnebne spremembe (suše, poplave, prehitre pomladi, sneg v času cvetenja),
- širjenje mest in posledično zmanjšanje kmetijskih površin ...

“Svetovni dan čebel je priložnost za priznanje vloge čebelarstva, čebel in drugih opravevalcev pri povečanju zanesljive preskrbe s hrano, izboljšanju prehrane in boju proti lakoti ter zagotavljanju ključnih ekosistemskih storitev kmetijstvu.”

José Graziano da Silva, generalni direktor
FAO, Organizacije Združenih narodov
za prehrano in kmetijstvo

Šestindvajsetega
marca po celi Sloveniji
poteka dan sajenja
medovitih rastlin!

PREBERI VEČ

- <https://www.cebelarstvo-luzar.si/o-medu>
- <https://www.worldbeeday.org/si/>
- P. Socha. The Book of Bees. Thames & Hudson. United Kingdom, 2016

20. maja

praznujemo svetovni dan čebel.
Veš, da je bil ta dan razglašen na pobudo Slovenije? Podprle so jo vse države sveta, ki so članice Združenih narodov.

Pomagajmo jim

Ljudje imamo na čebele velik vpliv. S svojim ravnanjem jih lahko ogrožamo ali jim pomagamo pri preživetju. Ne le čebelarji, pomaga jim lahko vsak izmed nas. Kako?

- Na vrtu ali okenski polici lahko posadite medovite rastline. Tako boste imeli sveža zelišča vedno pri roki in poskrbeli za lep cvetlični okras. Čebele pa jih bodo z veseljem obiskale.
- V vročih dneh nastavite posodico z vodo nekje zunaj in tako lahko pomagajte čebelam, da se odžejajo.
- Postavite gnezdilnico za čebele.
- Če imate doma travnik, ga delno pustite nepokošenega.
- Podpirajte lokalne čebelarje z nakupom njihovih izdelkov.

Pomagajmo dvoživkam

Besedilo: Tina Stepišnik in Anja Bolčina, projekt LIFE AMPHICON, ilustracije: Darja Čadež

Med sprehodom v naravo vidimo, da se dnevi daljšajo in toplijo. A pomladi se ne veselijo le ljudje, temveč tudi dvoživke. Te se ob koncu zime, ko nastopijo toplejši in bolj vlažni dnevi, prebudijo iz zimskega mirovanja in

se odpravijo na tudi več kilometrov dolgo pot iz gozda do vodnih območij, imenovanih mrestišča. Tam se bodo v naslednjih mesecih parile in odlagale jajca.

NALOGA: Katere dvoživke poznaš? Poveži.

DVOŽIVKE SO OGROŽENE

Dvoživke ogroža uničevanje njihovega življenjskega prostora. Kot pove že njihovo ime, dvoživke del svojega življenja preživijo v vodi in del na kopnem. Potrebujeta torej različna bivališča (mrestišča, prezimovališča, poletna zatočišča), med katerimi se selijo. Prav zato so na uničevanje naravnih okolji še posebej občutljive. Če je uničen le en del njihovih življenjskih prostorov, kopenski ali vodni, dvoživke ne morejo preživeti.

Akcije prenosov dvoživk

Na svoji selitveni poti od gozda do mrestišč dvoživke pogosto naletijo na oviro – prometno cesto, ki jim onemogoča varno pot do vodnih območij. Na cestnih odsekih, kjer so selitve najpogostejše in so zato živali največkrat povožene, prav ta trenutek potekajo številne akcije prenosov dvoživk, ki pomagajo zaščititi to najbolj ogroženo skupino vretenčarjev. Samo lansko pomlad so v Krajinškem parku Radensko polje preko ceste prenesli več kot 18 tisoč dvoživk.

PREDSTAVIMO LIFE AMPHICON

Prenosi dvoživk na Radenskem polju so le ena od mnogih akcij, ki so organizirane v okviru projekta LIFE AMPHICON. Ta si prizadeva za ohranjanje dvoživk in obnovo njihovih habitatov. V sodelovanju z organizatorji akcij pripravljajo tudi glasilo Regljač, kjer so predstavljene akcije, rezultati in dogodivščine iz različnih lokacij po Sloveniji. Po poročanju organizatorjev so spomladi 2021 na 20 lokacijah zabeležili skoraj 63 tisoč dvoživk, sodelovalo pa je preko 330 udeležencev.

Izgradnja cestnih podhodov

Prenosni dvoživk so le začasna rešitev. Zato bodo v naslednjih letih v okviru projekta LIFE AMPHICON na petih cestnih odsekih z največ povoženih dvoživk v Sloveniji zgradili varovalne ograje in podhode za dvoživke.

Kaj lahko storiš ti?

V spremstvu staršev se udeleži akcije prenašanja dvoživk in jim pomagaj, da varno prispejo do mrestišč ter poskrbijo za zarod. Pri tem ne pozabi na varnost v prometu in obvezno opremo: odsevni jopič, dobro svetilko, dovolj globoko vedro ter primerna oblačila in obutev glede na vremenske razmere.

STARŠI

Prva pomoč je tema oziroma nabor znanj, ki bi jih morali znati vsi. Zato je v taborniškem programu kar nekaj znanj iz prve pomoči. Ne pozabite, da ste tudi vi, ko pomagata drugim, velik vzor svojim otrokom. Fino je, da se doma seznanite z vašim domačim paketom prve pomoči. S pomočjo prispevka lahko skupaj osvežite znanje o njeni uporabi.

VARNO ROKOVANJE Z DVOŽIVKAMI

Z opazovanjem dvoživk v naravnem okolju prispevaš k poznavanju te vrste. Če želiš dvoživko prijeti v roke, upoštevaj napotke:

1. ROKE SI UMIJ IN NAVLAŽI Če se dvoživk dotikate s suhimi rokami, lahko odstranite sluz in povzročite poškodbe na njihovi občutljivi koži. Vodo imejte ves čas v bližini.

2. NE DOTIKAJ SE OBRAZA Med rokovanjem se ne dotikajte obraza, še posebej ust, oči in nosu. Strup dvoživk človeški koži ni nevaren, lahko pa draži sluznico. Po koncu rokovanja si roke temeljito umijte z milom.

3. Z ŽIVALJO RAVNAJ SPOŠTLJIVO Bodite nežni, da živali ne poškodujete. Dvoživke, ki ne skačejo, držite v odprtih dlaneh. Brezrepe dvoživke držite med trebuhom in iztegnjenimi zadnjimi nogami. Za ogled paglavcev in ličink repatih dvoživk uporabite majhno prosojno posodo z vodo. Njihova koža je zelo občutljiva, zato jih ne prijemajte z roko.

4. POČEPNI Kadar imate v rokah dvoživko, vedno počepnite. S tem preprečite, da bi žival padla z velike višine in se poškodovala, če bi vam po nesreči ušla iz rok.

5. IZPUSTI DVOŽIVKO NAZAJ V NARAVO Ko ste si dvoživko ogledali in morda celo določili, za katero vrsto gre, jo spustite nazaj v naravo točno tam, kjer ste jo ujeli! Tako kot ljudje se tudi dvoživke najbolj varno počutijo v okolju, ki ga poznajo.

PREBERI VEČ

- Dvoživke v naši bližini: Mlake
- FROGLIFE: Just add water, How to build a wildlife pond
- Glasilo Regljač
- LIFE AMPHICON: <https://www.lifeamphicon.eu/sl/ohranjanje-dvoživk-in-obnova-njihovih-habitatov/>

VODNIKI

Taborniki v naravi preživimo veliko časa in pri tem opazimo tudi številne rastlinske in živalske vrste. Z opazovanjem lahko pomembno prispevamo k boljšemu poznavanju razširjenosti dvoživk in njihovih različnih življenjskih prostorov. Opažanja in fotografije dvoživk lahko sporočite na Informacijski center za varstvo dvoživk Slovenije: info.varstvodvoživk@ckff.si.

Zanimivosti o dvoživkah

- Na svetu živi več kot 8.230 vrst dvoživk.
- V nasprotju s plazilci dvoživke na koži nimajo lusk.
- V koži imajo dvoživke strupne žleze. Strup jih varuje pred napadi plenilcev, bakterijami in plesnimi, ki bi se lahko naselile na njihovi koži.
- Dvoživke so živali z nestalno telesno temperaturo, ki je odvisna od temperature okolja. Pravimo, da so ektotermni organizmi.

MLAKA NA DOMAČEM VRTU

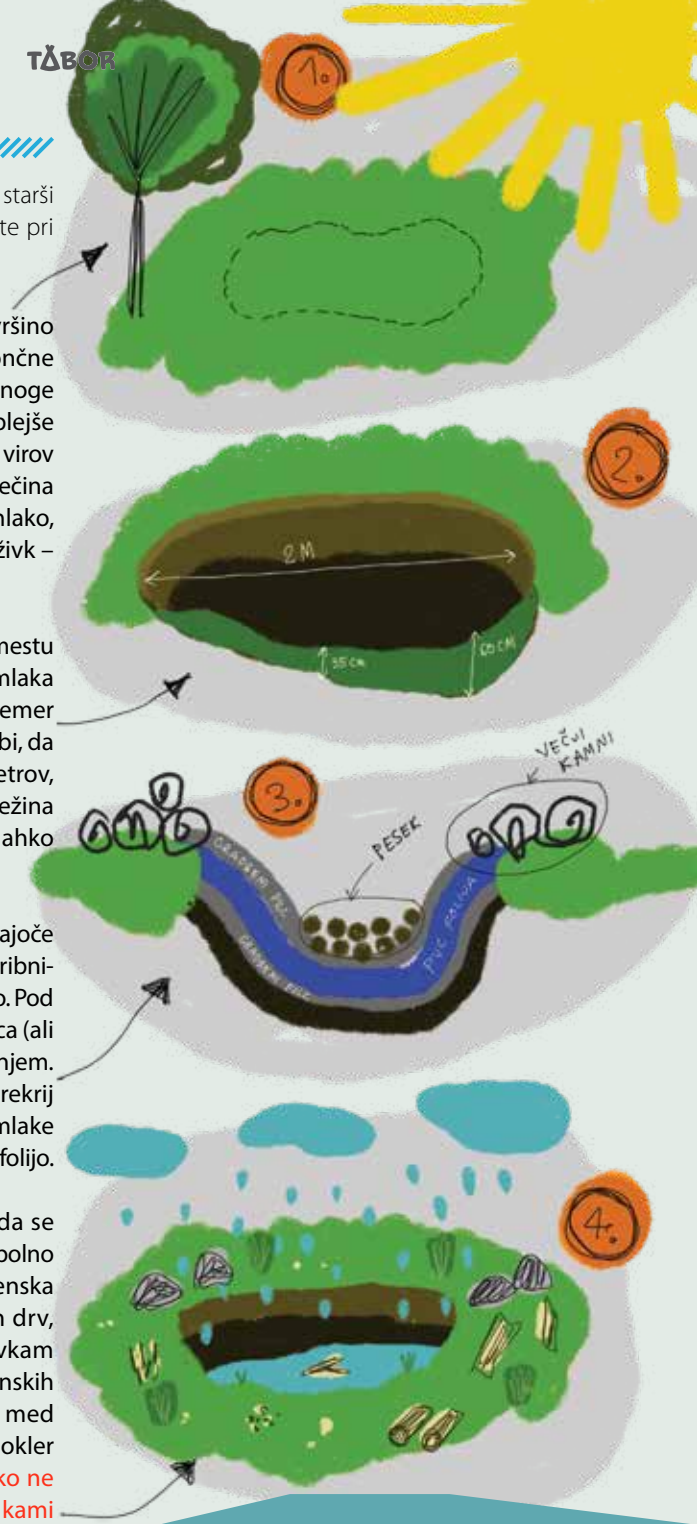
Lahko pa na vrtu skupaj z ostalimi taborniki ali starši izkopljete čisto svojo mlako in tako pomagate pri obnovi življenjskega prostora dvoživk.

1. Najdi primerno mesto: Izberi ravno površino na sončni ali rahlo zasenčeni legi. Dovolj sončne svetlobe je pomembne zlasti spomladi, saj mnoge vrste dvoživk za mrestenje raje izberejo toplejše vode. V bližini naj ne bo gnojenih travnikov ali virov onesnažil, ki bi se lahko stekala v mlako. Ker večina vrst odraslih dvoživk po mrestenju zapusti mlako, naj bodo blizu tudi kopenska bivališča dvoživk – gozdovi ali travniki.

2. Izkoplji primerno obliko: Na izbranem mestu z vrvico označi obliko mlake. Dobro je, če mlaka ni pravilnih oblik in nima ostrih robov. V premer naj meri več kot dva metra. Ob izkopu poskrbi, da bo mlaka večinoma globoka do 35 centimetrov, na enem delu pa tudi do 60 centimetrov. Brežina mlake naj bo vsaj na eni strani položna, da lahko živali mlako zapustijo.

3. Ustvari neprepustno dno: Na dno nastajajoče mlake namesti PVC folijo oz. folijo za izdelavo ribnikov, ki mora prekriti celotno izkopano površino. Pod in nad folijo namesti še plast gradbenega filca (ali kar staro preprogo), ki folijo ščiti pred raztrganjem. Če so na dnu ostri kamni, jih odstrani. Dno prekrij s plastjo izkopane zemlje ali peskom. Rob mlake lahko obložiš z večjimi kamni, ki bodo obtežili folijo.

4. Napolni mlako: Počakaj na prvi dež, da se mlaka začne polniti z vodo. Med čakanjem na polno mlako lahko ob njej dvoživkam urediš kopenska bivališča. Kosi lesa, lubja, debelejših vej in drv, prekritih z zemljo ali večjimi kamni, dvoživkam predstavljajo zatočišča ob neugodnih vremenskih razmerah. Tudi v mlako namesti nekaj vej, med katere bodo dvoživke odložile svoja jajca, dokler se tam ne razrastejo vodne rastline. **V mlako ne vnašaj rib! Te se lahko hranijo z jajci in ličinkami dvoživk ali z njihovo hrano.**

Bravo, vzpostavil si pogoje za življenje dvoživk in pomagal ohraniti živalske in rastlinske vrste! Sedaj boš lahko spremljal življenjski cikel dvoživk, in sicer od jajc, preko ličink do odraslih živali. Pri določanju vrste dvoživke si lahko pomagaš z Določevalnim ključem dvoživk Slovenije.

Za vsako starost orientacija raste

Besedilo: Tinkara Ošlovnik

Narava se že prebujala iz zimskega spanca in tako se prebujamo tudi taborniki. Pozimi se radi skrijemo v topla zavetja šol in taborniških hišk, te pa pomladi zamenjamo z naravo, ki postane naša učilnica. Spet je možno slišati otroški vrvež po ulicah in gozdnih poteh, dim se razprostira po bližnjem gozdu in otroci z listom v roki iščejo prizme, izobešene po njihovem kraju. Res je, da vodniki pogosto za naše člane pripravimo orientacijo, takšno ali drugačno. Pa sploh vemo, kako se tega lotiti pravilno? Kaj je pri tem pomembno? Kaj z iskanjem točk dosežemo pri članih? In na kakšen način? Ker je do konca taborniškega leta pred nami še kar nekaj orientacijskih tekmovanj, mnogobojev in rodovih orientacij, se bomo v prispevku posvetili pomembnim vidikom tega področja, ki jih lahko hitro spregledamo, a so ključni, da naši člani v orientaciji uživajo in se iz nje tudi učijo.

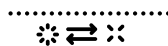
ALI JE ORIENTACIJA PRIMERNA ŽE ZA MEDVEDKE IN ČEBELICE?

Vse večkrat se dogaja, da z osnovami učenja orientacije čakamo do starostne veje GG, ko se ta pojavi tudi na večini tekmovanj. Takoj po prejemu zelene rutke naše člane "zbombardiramo" z vsem znanjem in jih prvič s karto soočimo s klasično Državno topografsko karto DTK. Prav tu kot organizacija delamo ključno napako, saj lahko z učenjem orientacije pri naših članih začnemo že veliko prej. Tako je prehod na DTK karte bolj gladek in suveren, saj imajo otroci za seboj že nekaj kilometrine.

Mlajši člani se lahko učijo gibanja po terenu z uporabo preprostih kart, kot sta **karta sobe** ali **karta košarkarskega igrišča**. Pri tej starostni skupini je pomembno, da člani vidijo vse robove prostora (sobe ali igrišča) na karti. Ker so igrišča navadno

Orientacije se lahko začnemo učiti že kot mlajši medvedki in čebelice, pri čemer mora biti metoda, ki jo izbere vodnik, primerna starosti.

simetrična, lahko na tla s pomočjo krede narišete sever, da bodo otroci lažje pravilno obrnili karto. Dobro je, da nekaj točk poiščete skupaj, nato pa jih prepustite samostojnemu iskanju točk. Točke naj bodo pri najmlajših označene atraktivno, da bodo otroke

spodbudile k iskanju bodisi nove štampiljke, barve flumastra ali listka z živaljo. Če jih učite orientacije v učilnici, lahko pravilno usmerjeno karto nalepite na tablo in s tem onemogočite, da bi otroci list papirja obrnili v napačno smer. Pri malo starejših otrocih lahko poleg same lokacije označite še višino točke (npr. na tleh, v višini oči) in s tem osnovno gibanje po učilnici nadgradite z natančnim opazovanjem in branjem navodil.

Ko s člani dodobra usvojimo znanje gibanja po kartah, kjer s prostim očesom vidimo rob karte v naravi, se lahko lotimo dela na **orientacijskih kartah**. Te karte se praviloma posodablja in odražajo trenutno stanje na posameznem področju ter ne izpuščajo posameznih elementov v naravi. Najpreprostejše karte so **Šolske orientacijske karte (ŠOT)**, ki vsebujejo območje šole in njene okolice. Te karte so otrokom prijazne karte, zato se bodo z veseljem podali novim izzivom naproti. Njihova prednost je, da so podrobnejše in predstavljajo manjše področje.

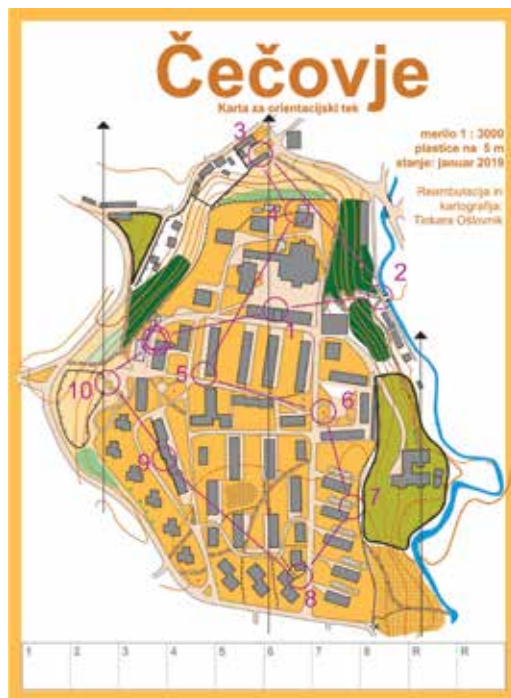
STOPNJEVANJE ZAHTEVNOSTI PRI GOZDOVNICAH IN GOZDOVNIKIH

Orientacijske karte uporabljamo tudi pri GG-jih, saj jo ti že dobro poznajo in bodo pri rokovanju z njo samozavestni. Z manjšimi pastmi, ki ih lahko vsebuje,

bodo spoznali, da je karta lahko še tako preprosta, a če niso dovolj natančni, ne bodo obiskali pravih kontrolnih točk. Takšni orientaciji pravimo precizna orientacija. Za GG člane pripravimo na prvi pogled preprosto orientacijo, ki v sebi skriva mnogo več. Tu je nekaj predlogov za popestritev, ki aktivnost naredijo zanimivejšo, hkrati pa zahtevajo natančnejši pristop:

1. Vsak v vodu dobi svojo "traso", ki se razlikuje le v mikrolokaciji kontrolne točke. Če ima stavba štiri vogale, je vsak izmed vogalov lahko svoja kontrolna točka, člani pa bodo le z natančnim branjem ugotovili, katera je tista prava.
2. Nekaj članov pošljemo v nasprotni smeri orientacije. Naloga je, da kontrolne točke pobirajo v ustreznem vrstnem redu.
3. Na "progo" postavimo nekaj odvečnih kontrolnih točk, ki niso označene na nobeni karti članov. Tisti, ki se bo zagnal zgolj do kontrolne točke, ki jo bo videl označeno v naravi, ne da bi pogledal karto, se bo zmotil in pobral napačno točko.

S takšno orientacijo bomo našim članom pokazali, da poznavanje terena ni vse. Čeprav nam je to lahko v veliko pomoč, je kdaj pa kdaj treba pogledati tudi na karto in za njih odkriti pravo kontrolno točko.

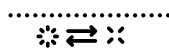
Vsak tabornik se slej ko prej iz oči v oči sreča tudi z **DTK 25 karto**, a naj ne bo prav ta karta prvi stik z orientacijo. Ko začnemo učiti naše člane branja te karte, je pomembno, da se najprej srečamo s topografskimi znaki, da jih bomo na karti znali razbirati. Prav tako pride prav poznavanje pojmov, kot so grapa, soteska, greben in kako so te reliefne oblike prikazane na sami karti. Treba je biti pozoren še na eno lastnost teh kart. Karte DKT 25, ki jih uporabljamo, so nastale, preden se je rodila večina današnjih vodnikov v naši organizaciji, kar pomeni, da so zastarele. Pomembno je, da našim članom povemo, da na njih ni krožišča, ki so ga zgradili lansko leto, niti ni na njej obvoznice, ki je bila zgrajena, ko so začeli obiskovati osnovno šolo. Vsaj kakšna od na karti prikazanih jas verjetno ne obstaja več, en narisan ovinek pa lahko predstavlja tri ovinke v naravi. Te karte se v večini ne posodablajo, razen če živite na meji s Hrvaško ali imate v rodu specialista, ki je samoiniciativno dorisal vse objekte, ceste, daljnovode, ki so bili zgrajeni v zadnjih 30 letih. Če ste pri uporabi prej omenjenih kart občasno svoje člane pustili, da samostojno delajo, je pomembno, da se tukaj zopet vrnete korak nazaj in se skupaj z njimi podate na kakšno orientacijo, kjer skupaj berete karto. Te karte niso primerne za krajše orientacije v rodu oziroma orientacije, kjer se večina kontrolnih točk nahaja znotraj enega kilometra, kar na karti predstavlja zgolj en kvadrant. Primerne so za daljše orientacije in orientacijske pohode.

PRVO ORIENTACIJSKO TEKMOVANJE

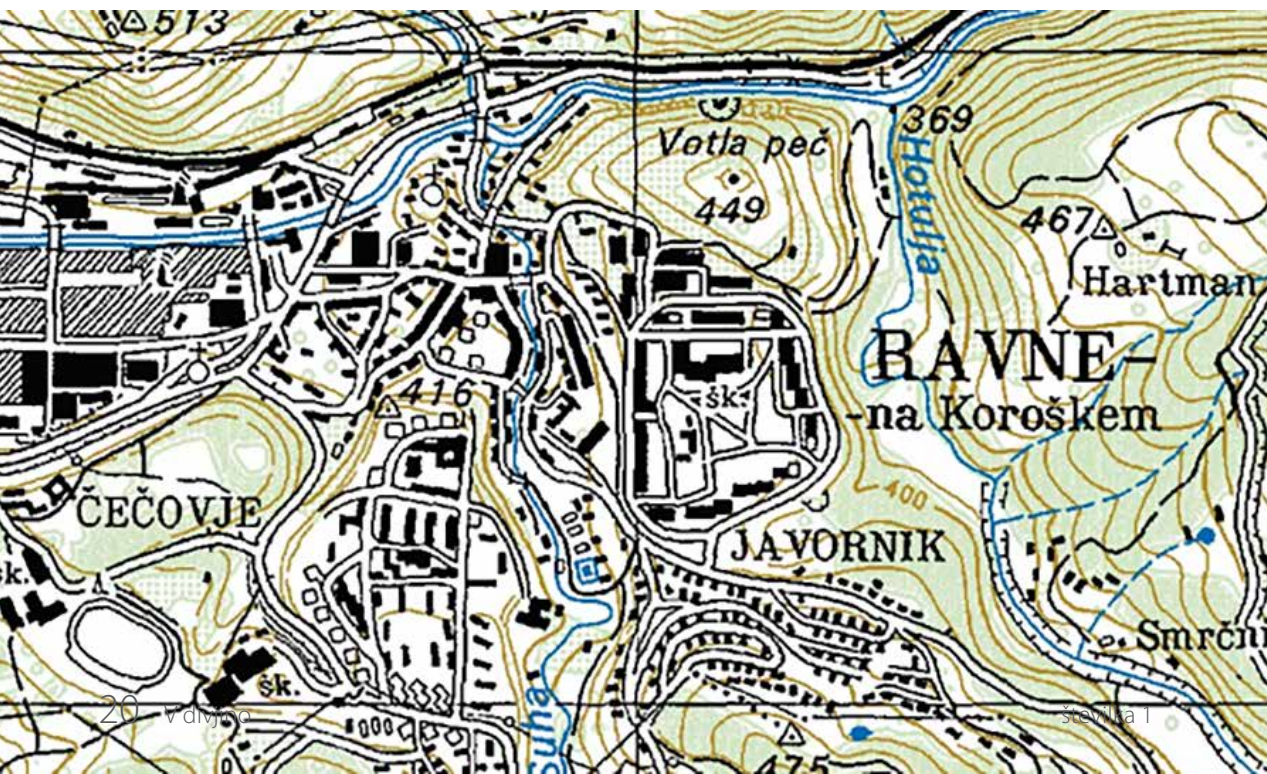
Pred nami so orientacijska tekmovanja in kar nekaj GG vodov se bo na te podala prvič. Ko se z vodom prvič podajamo na takšno tekmovanje, se na progo podajmo skupaj z njimi, saj jim bomo lahko na terenu nudili pomoč, jim pokazali, kako sprejemati pomembne odločitve med samim tekmovanjem in jih opozorili na pomanjkljivosti karte. To ne pomeni, da mora karto brati vodnik, naloga vodnika je, da članom pomaga in svetuje, ko se ti znajdejo v škripcih. Eno tekmovanje izven konkurence še ne prinese neuspeha, doprinese pa k razvoju članov in uspešnosti v prihodnjih letih.

Prva izkušnja z udeležbo na tekmovanjih je izjemno pomembna, saj se ti tekmovanje prikupi ali zameri. Pri tem pa veliko vlogo odigramo vodniki.

Naj za konec dodam še zgodbo, ki opisuje zgoraj opisane dogodke. Na taborjenju sem pripravila orientacijsko

delavnico za sedmošolke. Te niso bile navdušene nad idejo, a sem jih prosila, naj mi dajo priložnost, da jim pokažem, da orientacija ni suhoparna in zna biti zanimiva. Prvi korak k uspehu je bil narejen, ko sem jim omenila "novo" karto in da orientacija ne bo potekala po klasičnem DTK-ju. Drugi korak k uspehu pa je bil, da sem se na pot odpravila z njimi. Do prvih dveh kontrolnih točk smo se odpravile skupaj, tako so dekleta z mojo pomočjo odkrivala pasti in prednosti kakovostnega branja karte. Naslednjih pet kontrolnih točk so poiskale same, a smo se na vsaki točki srečale in se pogovorile o njihovi taktiki. Na eni izmed točk so mi same povedale, kje so se izgube in da so "padle iz karte", kdaj so ugotovile, da grejo narobe in kako so se rešile ter na koncu uspešno našle točko. Moje naloga je bila s tem izpolnjena, dekleta pa so mi narisala smeh na obraz. Ekipo se je na taborni prostor vrnila zadovoljna, željna novih orientacij in izzivov.

VODNIKI

Pomembno je, da članov voda ob prvih preizkušnjah ne pustiš samih in se z njimi odpraviš na orientacijo, saj jih lahko le tako naučiš dobrega orientiranja v naravi in sproti rešuješ nastale zagate. Hkrati lahko skupna dejavnost tudi krepi odnose v vodu in omogoča vpogled v to, kako vod funkcioniira, ko se znajde pred izzivom.

Če svojim sposobnostim ne zaupaš, lahko za pomoč prosiš specialista v rodu ali drugega izkušenega prostovoljca. Z vsemi vprašanji se lahko obrneš tudi na e-naslov ekipe TOPO tečaja: topo@taborniki.si.

Do kart lahko dostopate na spletnih straneh:

- Geopedia.si,
- Orientacijska zveza Slovenije,
- če na vašem območju ni orientacijskih kart, lahko te zamenja dober prijatelj Google maps.

Foto: Arhiv TOPO tečaj

Kaj lahko taborniki pričakujemo od letošnjega leta?

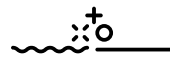
Besedilo: Rok Pandel, načelnik ZTS

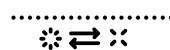
Leto 2022 je bilo v očeh mnogih pričakovano kot mirno leto. Kot leto brezskrbnih družinj in nadaljevanja z aktivnostmi, ki so zadnji dve leti čakale na svoje priložnosti. A je realnost pokazala, da bo tudi to leto izzivalno in dinamično. V vsakodnevnih pogovorih je zaznati spraševanja, ali kot družba hodimo v pravo smer in katere korake ubrati, da bo stanje v svetu spet stabilno. Prav taborniki pa s svojo prisotnostjo in prostovoljnim angažmajem premikamo stvari na bolje ter ustvarjamo boljši svet!

Taborniki smo poleg pomembnega mednarodnega udejstvovanja kot člani svetovnega skavtskega gibanja močno prisotni tudi v slovenskih lokalnih okoljih. Z več kot 70 lokalnimi taborniškimi društvi vzgajamo mlade v skladu z dolžnostjo do osebnega, družbenega in duhovnega razvoja. Vrednote, s katerimi se poistovetimo taborniki, z druženjem prenašamo tudi na prijatelje in druge.

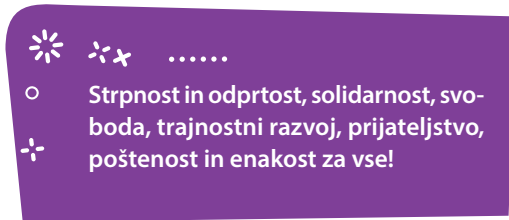
Prav v teh časih se zdijo taborniške vrednote, kot so strpnost in odprtost, solidarnost, svoboda, trajnostni

Z več kot 70 lokalnimi taborniškimi društvi vzgajamo mlade v skladu z dolžnostjo do osebnega, družbenega in duhovnega razvoja.

razvoj, prijateljstvo, poštenost in enakost za vse, še kako pomembne za celotno družbo. Kljub izzivom se bo taborništvo v letošnjem letu zaradi korakov v pravo smer spet začelo postavljati na stabilne noge. Poletna taborjenja se ponovno planirajo s polno paro, v takšni razsežnosti, kot smo jih bili vajeni pred leti. Ponovno bo izveden vseslovenski Zlet, ki bo v osrčju Cerkljanskega hribovja gostil okoli tisoč članov. Prostovoljci, ki so srce naše organizacije, si bodo s temi dogodki napolnili baterije z motivacijo za nadaljnjo rast in razvoj našega gibanja. Saj so ravno taki projekti pokazatelj, kaj vse taborniki smo in kako velike učinke lahko skupaj dosežemo.

Poleg aktivnega udeleženja na lokalni ravni bomo izvedli velike korake tudi na nacionalni. V prvih treh mesecih tega leta je že bilo veliko storjenega na področju prenove statuta krovne organizacije, Zveze tabornikov Slovenije, ter definiranja in sprejema vizije taborništva 2030. Vizija se je sicer pripravljala in sprejemala na nacionalni ravni, pa vendar zajema čisto vsakega člana, lokalne rodove, območne organizacije in Zvezo tabornikov Slovenije. To je vizija našega celotnega gibanja, terminsko pa jo postavljamo v leto 2030. Njene smernice popisujejo trenutna izhodišča in omejitve, za leto 2030 pa v ospredje postavlja kakovostno vzgojo članov skozi pester taborniški program. Strateške smernice poleg vzgoje nagovarjajo tudi strukturiranje našega dela, razvoj posameznikov ter organizacije, ki preko delovanja vplivajo na izboljšanje življenjskega sloga sodobne družbe.

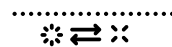
V vodstvu ZTS v letu 2022 nadaljujemo z delom na osmih poglobitvenih področjih našega mandata, za katere smo glede na oceno stanja postavili prioriteten vrstni red. V prvi vrsti se lotevamo optimizacije procesov, saj smo v zadnjih dveh letih prepoznali, kje se kot organizacija preveč lovimo in da je treba veliko pozornosti nameniti tudi vzpostavitvi učinkovitega delovanja območnih organizacij. Takoj za tem pride

v igro razvoj in delo s prostovoljci, to področje je namreč pogonski motor naše organizacije. Trenutno delamo na vzpostavitvi delovne skupine za razvoj koncepta kakovostnega dela s prostovoljci. Tretje področje je dvosmerna komunikacija z našim članstvom. Ta že obstaja, a v praksi prevečkrat ostaja enostranska. Želimo okrepiti pridobivanje povratnih informacij in iz prve roke slišati, kaj pravi članstvo.

Glede na prioritete prvih trem mandatnim področjem sledi ureditev financ. Na prvi pogled morda ne tako pomembno področje za neprofitno organizacijo, vendar je osnovno delovanje kaj hitro odvisno tudi od finančne podpore, zasnova katere se je v preteklih letih izkazala za zelo nestabilno. Ko tako korakamo skozi mandatna področja, je razvidno, da smo se v prvi fazi posvetili članstvu, prostovoljcem, delovnim procesom in financam. Takoj za tem v letu 2022 sledi implementacija vizije taborništva 2030, ki smo jo definirali v začetku leta, ter od tu naprej mandatna področja posvečamo razvojnim smerem, ki naši organizaciji prinašajo dodano vrednost.

Krovna organizacija lahko poveča učinkovitost delovanja preko digitalizacije podpornih orodij, zato stremimo k digitalizaciji komunikacijskih orodij in začetku prenove baze članstva. Vse to z namenom olajšanja izvajanja naših osnovnih in stalnih dejavnosti, skozi katere v lokalnih okoljih s prispevanjem k vzgoji mladih zagotavljamo izpolnjevanje našega poslanstva ter tako ustvarjamo boljši svet.

**Ključno je prepoznati
 prave trenutke
 za lastni razvoj
 in razvoj ekipnega duha.**

Leto 2022 je lahko izjemno izzivalno, vendar hkrati prinaša kar se da veliko priložnosti. Verjamem, da bo tabornikom prineslo nepozabne dogodke, kup lepih trenutkov ter vrnilo čas in prostor za doseganje velikih učinkov!

41. skupščina ZTS

Besedilo: Urban Lečnik Spaič

Po dveh letih so člani skupščine zopet razpravljali in glasovali v živo, drug ob drugem. Taborniki iz cele Slovenije smo se po štirih letnih vrnili na Fakulteto za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani, kjer smo preživel 41. skupščino ZTS. Tokrat najbolj glasna in pereča tema niso bile finance, saj smo se lahko zaradi urejenih financ posvečali novemu Statutu ZTS, Viziji 2030, ustanovitvi d.o.o.-ja in Stopnišču taborniških znanj.

ZA DOBRO JUTRO

41. skupščino je otvorila starešina ZTS, ki je bila navdušena, da smo se lahko zbrali v živo. Za začetek skupščine smo sprejeli nov poslovnik o delu skupščine, ki je prinesel nekaj sprememb pri samem delovanju skupščine. Za vlaganje predlogov amandmajev in sklepov je bilo potrebno pridobiti podporo ostalih rodov, skupščina pa je za glasovanje uspešno uporabljala orodje Sklepnik, ki je bilo prvič uporabljeno na lanskoletni online skupščini, pripravila pa ga je IT ekipa ZTS.

Sledila je podelitev nazivov specialist bivanja v naravi, vodja taborniške enote, Wood Badge ter ALT. Podeljeni sta bili tudi nagradi Skavt Peter, kjer so v kategoriji najboljša rodova akcija priznanje prejeli RSK Škofja Loka za akcijo Škrat za en dan 2021. Naziv najboljša taborniška akcija pa si je prislužila Knjižnica stvari – KR po stvar, ki so jo pripravili v RSŽ ml. Vodstvo ZTS je podelilo še bronasti znak ZTS urednici revije Tabor Maši Pušnik in priznanja Civilne zaščite Danilu Kodriču (zlato znak CZ) ter bronasti znak CZ Zvezi tabornikov občine Kranj – ZTO Kranj – enoti za začasno nastanitev prebivalstva CZ MOK.

OD KORONE DO DANES

Delovanje ZTS je od lanskoletne skupščine dobro zaznamovala epidemija, ki je poleg negativnih posledic odpovedi dogodkov zaradi ustreznega finančnega poslovanja pripeljala do tega, da je bilo leto 2021 tudi s finančnega vidika pozitivno.

V okviru praznovanja 70. obletnice ZTS je bila izvedena večina predvidenih akcij, odpadla sta Državni mnogoboj in Festival taborništva.

IMAMO TC BOHINJ D.O.O.

Na podlagi analiz razpisov je IO ZTS predlagal skupščini ustanovitev TC Bohinj d. o. o., s čimer bi se lahko prijavi na več razpisov, ki so namenjeni manjšim in srednjim podjetjem. S tem, ko je skupščina ustanovila d.o.o., je olajšala prijavljanje na razpise v prihodnosti, v vmesnem času pa se bodo na projektu Gozdna šola oziroma TC Bohinj odvijale aktivnosti: javna tribuna, preverjanje lokacijske informacije ter izvedba natečaja prenove/rekonstrukcije/novogradnje, zbiranje sredstev v fondu varčevanja in priprave na razpise. Pred ključnimi odločitvami o razvoju Gozdne šole bo o zadevah odločala skupščina.

TABORNIKI V 2030

Eva Bolha, vodja skupine za pripravo Vizije 2030, je predstavila predlog nove vizije. Po njenih besedah so se v lanskem letu, ko so pripravljali vizijo, mešali različni občutki, od močne želje po predpandemijski normalnosti, vse večjih duševnih stisk mladih, do jeze glede vse večjih neenakosti ter negotovosti in nemoči glede prihajajoče podnebne katastrofe in seveda želje po spremembah.

Skupščina je nato Vizijo 2030 sprejela:

Leta 2030 taborniki naše vrednote živimo, s prostovoljci in člani delamo kakovostno ter smo aktivni člani družbe. Skupaj razvijamo taborniško gibanje, v katerem si člani in prostovoljci želimo ostati taborniki celo življenje.

SPREJELI SMO NOV STATUT

Po skoraj enem letu, odkar se je začelo glasno govoriti o spremembi Statuta ZTS, je javnim razpravam, posvetovanjem in kresanju mnenj sledilo glasovanje o novem Statutu ZTS. Predlog statutarne komisije je izhajal iz predlogov sprememb treh taborniških skupin, javnih razprav in komentarjev s strani WOSM-a in CNVOS-ja. Pri oblikovanju končnega predloga so statutarno komisijo vodila naslednja izhodišča:

- statut naj bo najširši okvir – ne sme pa poskušati urediti nebitnih podrobnosti;
- statut naj bo karseda brezčasen, dolgoročen temelj organizacije – ne more pa biti čudežno orodje za reševanje izzivov;
- materija statuta naj predstavlja minimalni, karseda ne omejujoč konsenz o bistvu naše organizacije;
- spremembe statuta naj ne spreminjajo oziroma ogrožajo položaja ZTS v odnosu do WOSM;
- statut naj zagotovi učinkovito delovanje organizacije in naj ne zavira sprememb, zdrave rasti in razvoja.

Skupščina je pred sprejemom Statuta glasovala o 15 amandmajih k predlogu Statuta, med katerimi je potrdila 9 amandmajev. Za končno potrditev novega besedila Statuta je glasovalo 92,6 % članov skupščine.

NOVOSTI

Domen Uršič - Medo je predstavil **Zlet 2022** in povabil k prijavam osebje (prijave so se podaljšale) in udeležence, za katere so prijave odprte vse do 15. 4. 2022. Jure Avsec - Bajs je predstavil odpravo na **Jamboree 2023**, prijave pa so žal že zapolnjene. Urša Primožič iz IT skupine ZTS je predstavila dogajanje na področju **Baze članstva**. Predstavila je nadaljnje korake na tem področju: iskanje zunanega izvajalca, prioriteto funkcionalnosti in pa vzporedno pisanje tehnične dokumentacije ob razvoju aplikacije. Predstavljena je bila tudi mednarodna platforma **Azimuth**, na kateri se objavljajo taborni prostori, dogodki in ostale aktivnosti v Evropi za lažje povezovanje in izmenjave med posameznimi taborniškimi skupinami. Rod Pusti grad Šoštanj nas je povabil na **Republiško orientacijsko tekmovanje**, ki se bo zadnji vikend septembra dogajalo v Šoštanju. Eva Preložnik je predstavila nadaljevanje dela tabornikov na področju **inkluzije**. Dobili pa smo tudi **kombi ZTS**, ki ga je mogoče uporabljati za taborniške aktivnosti.

Foto: Pija Šarko

Z željo po lepšem(,) taborniškem svetu

Z Domnom Uršičem se je pogovarjala Lea Morano, fotografije: arhiv Domen Uršič

Kot prostovoljci se s prehodom iz taborniškega okolja v realno skupnost pogosto znajdemo v konfliktni situaciji, predvsem v okviru pričakovanj do sebe in drugih. Vsak tabornik najde svoj način, kako taborništvo vključiti v vsakodnevno življenje. Tudi o tem smo se pogovarjali z Domnom Uršičem, v taborniški družbi bolj poznanim pod imenom Medo. Pogovarjali smo se o njegovi pestri taborniški poti. Ta ga je med drugim pripeljala do načelnštva na zvezni ravni taborniške organizacije, sedanji postanek pa predstavlja opravljanje funkcije vodje Zleta 2022. Pri slednjem sam sledi konceptu, ki obsega zunanje izvajanje programa ter posameznikovo sooblikovanje programa z lastnim delovanjem.

Kako bi predstavil svojo taborniško pot?

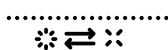
Moja taborniška pot je v bistvu polna naključij. V taborniško organizacijo sem se včlanil kot MČ, vendar je temu kmalu sledila osamosvojitve in propad rodu, katerega član sem bil. K tabornikom sem se vrnil kot vodnik, ko me je vodstvo Rodu aragonitnih ježkov spodbudilo, da se udeležim vodniškega tečaja. Kasneje

sem bil povabljen v inštruktorsko ekipo v Bohinju, potem pa sem postal član ekipe KVIDO [op. a. Komisija za vzgojo, izobraževanje in delo z odraslimi]. Znotraj te sem sprejel funkcijo vršilca dolžnosti in sledil je mandat vodje KVIDA. Takrat smo se ukvarjali s problematiko velikega upada udeležencev na vseh stopnjah izobraževanja in poenotili vsebine vodniških

tečajev, kar je hitro pripomoglo k večji udeležbi. Trudili smo se obuditi tudi specialistične tečaje, in sicer z vertikalnim povezovanjem vseh tečajev med seboj, kar je vplivalo na večje zanimanje za izobraževanje. Sledila je Svetovna skavtska konferenca v Ljubljani, po njej pa se je začela sestavljati nova ekipa, ki bi vodila zvezo, in začel se je moj mandat načelnika Zveze tabornikov Slovenije. Trenutno me je taborniška pot pripeljala do organizacije Zleta 2022. Gre za izziv, s katerim bi radi udeležencem ponudili izkušnjo, kjer bodo z lastno aktivnostjo in osebjem spoznavali lastne osebne meje in potrebe v objemu narave.

Zlet predstavlja odlično priložnost, da sami sebi dokažemo, kaj vse smo kot taborniki zmožni doseči, da si povrnemo zaupanje in upanje, s tem ko doživljamo stvari skupaj.

Kakšen vpliv je imelo, in še vedno ima, taborništvo na tvoje življenje?

Taborništvo me je v bistvu oblikovalo. Skozi taborništvo sem se bil prisiljen socializirati in sooblikovalo me

je do te mere, da si upam več, kot bi si, če se z njim ne bi nikoli srečal. Prvotno sem se težko prepustil taborniškemu načinu dela, ki je zelo iskren, zelo odprt in hkrati zelo oseben. Ponudilo pa mi je varno okolje, znotraj katerega sem lahko začel premikati svoje osebne meje. Dejansko je spremenilo moj tok življenja, saj mi je bila dana možnost preizkušanja stvari v nekem omejenem okolju, ki je omogočila razvoj večjega zaupanja v svoje lastne sposobnosti ter posledično osebno rast.

Ugotovil sem, da če bi svet deloval, kot deluje taborništvo, bi živeli v idealnem svetu. Že če bi v realni skupnosti dosegli vsaj približek tega, kar se nam dogaja znotraj taborniške skupnosti, bi bil svet veliko lepši. Problem nastane, ko že taborniki eden od drugega pričakujemo ogromno, ob prestopu v realnost pa se zaveš, da vsi niso taborniki in da so nekatera naša pričakovanja preprosto prevelika, ker so zasnovana znotraj naše skupnosti.

Kaj te je spodbudilo, da si postal načelnik Zveze tabornikov Slovenije?

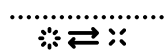
Vsekakor je k odločitvi prispevala naivnost in oblikovanje močne ekipe. Prva spodbuda pa je bila prav ta izkušnja taborništva, da so stvari mogoče, še posebej, ko verjameš v ljudi okrog sebe in ti uspe vsaj do neke mere z njimi deliti pogled na skupno pot naprej, s čimer postanejo spremembe možne. Sicer pa je slika takratnega stanja upodabljala krizno situacijo in škoda bi bilo, da platforma, ki ji rečemo taborništvo, mladim ne bi več omogočala teh izkušenj.

Taborništvo je

edinstveno ravno v tem, da vsi aktivno prispevamo k izkušnji. Prav vsak ima vlogo sooblikovalca. Brez tebe ni Zleta in brez nas vseh ne bo izkušnje.

Zavedati se moramo, da se prav v tem kaže njegova pomembnost, zato moramo stremeti k temu, da je stik s taborniško izkušnjo omogočen čim večjemu številu mladim.

Kakšne izkušnje si pridobil z opravljanjem funkcije načelnika?

Načelnišтво je bilo zelo velik izziv, saj sem se prvič soočal s konflikti, ki jih nisem znal rešiti. Izkušnja je bila precej nora, predvsem z vidika vodenja in pa zaupanja v to, kaj se da v določenem obdobju doseči. Sosednje dogodkov je namreč pripeljalo do velikega nezaupanja v vodstvo in tako je bil naš cilj ponovno vzpostaviti zaupanje s strani rodov. Med drugim smo se ukvarjali z vprašanjem, kako rešiti sistem mentorstva znotraj taborništva, predvsem v okviru problemov, ki nastanejo ob menjavi generacij na vodilnih pozicijah. Sam sem skozi celoten mandat vzpostavil odličen mentorski odnos z Jernejem Stritihom, ko sva skozi dialog poskušala najti ustrezne rešitve. Vse seveda niso bile pravilne ali idealne, vendar je takšen sistem pomemben, da se naučiš spraševati, poiskati pomoč, da te ni sram priznati, da nečesa ne zmoreš obvladovati.

Gre za učenje skozi celotno življenje in s tega vidika je načelnišтво res krasna izkušnja. Prostovoljcu pa v vsakem trenutku predstavlja tudi velik izziv, saj zahteva ohranjanje ravnovesja med načelništvom in osebnim življenjem, česar se mora tabornik naučiti. Opravljanje funkcije mi je omogočilo tudi pridobivanje vodstvenih izkušenj. Potrebno je bilo sprejeti neprijetne odločitve, ki so vplivale na delovanje vseh prostovoljcev, in posledično so bile tako vse skupščine v času našega mandata zahtevne. So pa vsi, ki so

oporekali našemu delovanju, dejansko opozarjali na napake na pravih mestih ter hkrati ponujali rešitve za neprijetne situacije.

Kako bi kot vodja predstavil ciljno podobo Zleta 2022?

Zlet bo prostor, kjer bo, upajmo da, 1000 mladim omogočeno, da po dveh letih velikih prilagajanj doživijo enkratno izkušnjo. Na Zletu se bo čutilo in začutilo pomen sooblikovanja skupnosti, saj se bomo zbrali ljudje z nekimi skupnimi pričakovanji. Že sam začetek, bivak po vzoru Roverwaya, bo začrtan na način, da se bodo člani voda med seboj povezali, hkrati pa se srečevali tudi z drugimi vodi, preživljali skupni čas v naravi ter doživeli posebno, ne ravno vsakdanjo izkušnjo. Na samem zletnem prostoru pa bomo oblikovali pravo taborniško zabavo. Že programski sklopi so oblikovani na takšen način, da bo imel vsak priložnost se srečati s temo, ki mu je blizu in znotraj katere se prepozna. Podobno bodo organizirani različni tipi večerov. Eden drugemu bomo tako ustvarili super doživetje.

Sam Zlet pa bo posvečen tudi temu, kar se nam v tem trenutku dogaja. Torej podnebne spremembe in naše življenje znotraj realnosti, ki čaka predvsem mlado generacijo v naslednjih letih. Skušali bomo opazovati, kaj se z naravo dogaja, in spoznati, kakšna bodo morala biti naša ravnanja v prihodnosti, da bomo tudi z naravo lažje in boljše sobivali kot v tem trenutku. Radi bi dokazali, kako majhen je dejansko lahko naš prispevek, da skupaj ustvarimo lepši svet, in da je to mogoče le, ko se usmerimo v osebno skromnost in pa skupno javno bogastvo.

Foto: Tim Godec

Česa res ne smeš zamuditi, ko še nosiš PP rutico

Ko sem bil še srednješolec, me je znanec vprašal, ali sem še pri tabornikih. Odgovoril sem: "Seveda!" On je začudeno odvrnil: "Pa kaj ni to samo za otroke, potem pa nehaš biti tabornik?!" Nemudoma sem mu odvrnil: "Ko prideš k PP-jem, se šele začne!"

Besedilo: Mark Baltič

Ampak kakor hitro se PP leta pričnejo, tako hitro pride tudi čas, ko s prestopom modro rutico zamenja oranžna. In v tistem trenutku se zaveš, kako čas beži in kaj vse si kot PP doživel. Sem res izkoristil vse ugodnosti, ki jih modra rutica prinaša?

Kakorkoli se tvoja PP leta obrnejo, je OK. Je že moralo tako biti. Če pa imaš še nekaj modrega časa pred seboj in razmišljaš, čemu bi ga posvetil oziroma posvetila, ti bo morda prišel prav seznam stvari, ki jih ne smeš zamuditi.

1. DALJŠE IZOBRAŽEVANJE

Kako lahko bolje izkoristiš poletne počitnice, kot pa da se odpraviš na eno izmed tedenskih izobraževanj? Si želiš postati vodnik? Vodniški te bo zagotovo navdušil! Se želiš izboljšati v eni izmed veščin, ki so ti bile všeč v GG letih? TOPO tečaj in BVN sta gotovo tista, ki te bosta navdušila. Še posebej, če si želiš "avanturo", je to teden, ki ga ne smeš zamuditi. Pa da ne bo pomote – ni potrebno imeti že pred udeležbo vsega znanja. Jaz sem se na tečaj orientacije in topografije prijavil prav zato, ker sem imel dve levi roki za orientacijo.

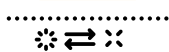
Moram priznati, da sem kar malo "švical", ko sem izvedel, da gremo na celodnevno orientacijo. Jaz da bom sam z zemljevidom hodil cel dan okrog in se ne popolnoma izgubil? No, glede na to, da sedaj to pišem iz udobja svojega naslonjača, mi je nekako uspelo. In ni mi žal.

Če te pa zanima, kako se lahko taborniki iz gozdov premaknemo tudi na tekoče vode, pa je tečaj Taborništvostvo na divjih vodah ena izmed najbolj odbitih reči, ki jih lahko počneš. In ja, Soča je mrzla za znoret. In ja, mene še poleti tako zebe, da spim v debeli spalki. In ja, šel sem in neizmerno užival!

Ko pa se počasi približuješ oranžni rutici, moraš nujno izkusiti še bohinsko pravljico na tečaju Wood Badge. Edinstvena izkušnja je neizbežna.

Vsa izobraževanja pa so, no, taborniška. Kaj to pomeni? Med tečajem se imaš tako fajn, da se sploh ne zavedaš, da se učiš. A pozor! Ko izkusiš eno izobraževanje, boš verjetno želel preizkusiti še vsa ostala.

2. KRAJŠE IZOBRAŽEVANJE

Kratko, a sladko. Megamodul, Prva pomoč, Taborniška akademija in Vikend za vodnike. Gre za (podaljšan) vikend in ker je časa manj, je vse še toliko bolj intenzivno. Še preden se zaveš, se zadnja noč prelevi v jutro in čas je za vrnitev domov. Na poti nazaj pa si v mislih že obljubiš, da se drugo leto spet vrneš.

Megamodul je vsekakor "kavboj'c" med izobraževanji. Večna uganka, kateri moduli bodo prav to leto ponujeni. In prav zato moraš iti ravno to leto, saj mogoče drugo leto tvojega izbranega modula ne bo več na sporedu. Že velikokrat sem slišal: "Drugó leto pa res!" Ah, rezerviraj si vikend, izberi modul, ki ti je najbolj všeč, in pojdi. Možnost, da spoznavaš

novó veščino s sotaborniki s cele Slovenije, z mega mentorjem in pa z udeleženci z drugih modulov, s katerimi v sožitju sestavite skupen izdelek, se ti ne ponuja ravno vsak dan. Da ne omenjam večernih programov, točke mentorjev, ki pojejo venčke zim-zelenih, in pa Manojlota (Luka Manojlovič, op. a.), ki sredi noči uleti s klavirjem in poskrbi za žur kot na velikih koncertih. Skratka – mega!

Prva pomoč je vsekakor ena odpiljena izkušnja, saj med prakso, ko se mentorji vživijo v nezgode in si ustvarijo skorajda realne rane, nisi več prepričan, ali je vse skupaj res ali pa samo dobro igrajo. In nesreča za "grand finale" – no, mogoče se moram tukaj ustaviti, da ne izdam preveč. Če želiš izvedeti vse trike, ki jih tečaj skriva, se hitro prijavi. In tukaj mislim dobesedno hitro, saj je že dolgo znano, da se mesta zapolnijo v nekaj pičlih minutah.

Akademija je super uvod v taborniško leto, ki ponuja množico različnih krajših delavnic. Izvrstna stvar, da se jo udeleži več PP-jev iz tvojega rodu in lahko potem še dolgo debatirate, kaj je kdo doživel, in tako domov prinesete pestro paleto izkušenj in znanj.

3. IZBERI SI COACHA PP

Gre za precej novo zadevo. Ko se pogovarjam z RR+, skoraj vedno odreagirajo s: "Škoda, da tega še ni bilo, ko sem jaz bil PP!" Greš na spletno stran, izbereš coacha, mu pišeš in počakaš, da te kontaktira. Coach ti bo potem pomagal pri tvojih taborniških (in netaborniških) izzivih, s katerimi se soočaš, tako da ti bo postavljáal dobra vprašanja, s pomočjo katerih boš kar sam našel najboljše rešitve.

Tu ne gre za dodatno delo, ampak za pomoč, ki ti daje zagon, da opraviš stvari, ki jih že sicer počneš ali bi jih pa rad počel. Po drugi strani pa boš s coachem vsekakor doživel par dobrih pogovorov, o katerih boš razmišljal še en lep čas. Daj si možnost. Probaj, saj nimaš česa zgubiti.

Če rabiš pomoč za izbiro coacha ali pa te zanima karkoli na to temo, piši na: program.pp@taborniki.si.

4. MEDNARODNA IZKUŠNJA

Mednarodni tabori – ko se množica tabornikov sreča na enem tabornem placu, je neverjetna izkušnja že zagotovljena. Poleg tega pa navadno še spoznaš tujo deželo na izletu, ki poteka pred taborjenjem.

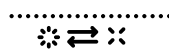
Vendar to ni edina možnost. Prav tako lahko greš delati kot prostovoljec v katerega izmed taborniških centrov (npr. Kandersteg v Švici). Ali pa sprejmeš povabilo skupine tujih tabornikov, ki vsako leto pridejo potovati po Sloveniji in iščejo travnik za bivanje. Ali pa se udeležiš akcije Jota-Joti, kjer se "v živo" pogovarjaš s taborniki z druge strani našega planeta. Mogoče pa lahko preko družbenih omrežij kontaktiraš tabornika iz tujine in si pričneta izmenjevati sporočila, kar lahko preraste v dolgoletno prijateljstvo.

5. UDELEŽBA TEKMOVANJA S PP EKIPO

Kot MČ ali GG si verjetno že obiskal kakšno izmed taborniških tekmovanj. No, zdaj pa gre zares! Zberi na kup PP ekipo in preveri, koliko pravzaprav znate. Z modro rutico se ti "odkline" kar nekaj tekmovanj (NOT, ROT, ToTem ...), ki prej niso bila na tvojem radarju, in sedaj je vsekakor pravi čas za eno fajn "švicanje".

Loti se projekta
in ga izpelji do konca.
Tudi če vidiš,
da ne gre
vse po načrtih – vztrajaj!

6. NEKAJ MORAŠ NAREDITI NAROBE – IN TO "NA PUNE"!

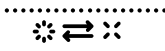
Moraš organizirati svojo prvo akcijo in namesto desetih PP-jev prideta samo dva? Imejte se tako dobro, da bodo vsi ostali "fovš" in se bodo naslednjič grebli, da si zagotovijo mesto. Moraš imeti pevski nastop in veš, da "fušaš"? "Fušaj" do konca!

Ker veš, da rezultat sam po sebi ni toliko pomemben, kot so vredne izkušnje, ki jih s tem pridobiš, in spomini, ki jih potem za vedno nosiš v sebi.

Vendar pozor!
Imeti se fajn je
način dela
in ne cilj.

7. IZPOPOLNI SE V VEŠČINI, KI TI JE BILA V GG LETIH TEŽKA

Nikoli nisi razumel, kako se vriše tisto presneto KT točko? Še vedno se zmedeš, kateri konec gre zgoraj in kateri spodaj pri ambulantnem vozlu? Nikakor ti ni jasno, kako se pravilno postavi "sendvič"? Ni panike. Namesto da se sekiramo, ker bi to morali že znati, si raje recimo, da se še vedno lahko naučim in to še bolje, kot bi se pri GG-jih. Po mojih izkušnjah (izvajal sem več delavnic vrisovanja) vse stvari, ki so se v GG letih zdele nemogoče, postanejo v PP letih enostavne in očitne. Naj te slab občutek ne oropa možnosti, da vsem pokažeš, kakšen talent pravzaprav skrivaš v sebi.

8. NAREDI NEKAJ ZA VODSTVO

Ko si bil član, je zate skrbel vodnik ali vodnica. Ko si PP, pa zate skrbi vodstvo (načelnik rodu, načelnica družine, taborovodja ...). Ker so tako super in fajn in skrbijo, da vse gladko funkcionira, včasih kar pozabimo, da so tudi oni ljudje, ki posvečajo tabornikom ogromno časa in se zelo trudijo za nas. Zato bodo izredno veseli, če bodo dobili nekaj nazaj. Če imaš kaj prostega časa, lahko vprašaš načelnika, ali mu lahko s čim pomagaš. Ali pa ga pohvališ, da je izvedel res super sestanek. Ali pa z ostalimi PP-ji pripravite piknik, povabite vodstvo in jim tako pokažete, da ste hvaležni za njihovo delo. Pohvala je izredno dobrodošla in učinkovita, pa še zastonj je.

9. V NEČEM VZTRAJAJ DOVOLJ DOLGO, DA VIDIŠ REZULTATE

Veliko stvari, ki jih pri tabornikih počnemo, ne prinese takojšnjih rezultatov. Zato je treba v določenih stvareh vztrajati. Kot vodnik lahko pripelješ svoje otroke do konca osnovne šole in nato vidiš, kako so odrasli v super PP-je, s katerimi se z veseljem družiš. Kot gospodar ali gospodarka rodu lahko vzpostaviš sistem pospravljanja skladišča in vidiš, kako se v nekaj letih neha izgubljeni orodje, saj ga ostali prostovoljci

pospravljajo na pravo mesto. Izumiš novo akcijo in jo vodiš dve leti, dokler ne postane "tradicija" in tako tvojemu rodu obogati vsa nadaljnja taborniška leta.

10. IŠČI IZZIVE

Ko sruješ akcijo, ne razmišljaš, kako se boste samo najbolj zabavali, ampak tudi kaj se boste med akcijo naučili. Ali pa kakšen izziv boste morali premagati, da boste prišli do konca. Kajti druženje samo še ne splete trdnih vezi – skupinsko delo ga. Kdaj se vodniki najbolj povežejo? Ko morajo skupaj pripeljati pet vodov utrujenih GG-jev čez pohodni bivač. Zato manj peke mafinov in gledanja filmov ter več aktivnosti. Ko se vrnete z nore avanture, pa si seveda privoščite kakšno palačinko za nagrado.

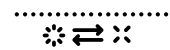
11. IMEJ SE FAJN

Lahko postavljamo tabor in smo sitni. Lahko pa se imamo med postavljanjem šotorov noro dobro. Na dolgem pohodu s polnimi nahrbtniki se lahko (skupaj z GG-ji) pritožujemo, češ da kaj nam je tega treba. Lahko pa si veselo zapojemo in s svojo dobro voljo še bolj iritiramo nenavdušene člane. Če smo vedre volje in na vsako stvar namesto s "kaj moramo narediti" pogledamo iz perspektive "kaj lahko naredimo", nam nihče nič ne more.

"Ne može nam niko ništa."

Mitar Mirić

To je le nekaj idej in smeri, v katerih lahko razmišljaš, kako razpolagati s svojim časom. Tega pa ni na pretek. Zato "ah, saj bo še naslednje leto" zamenjaj s "pa dajmo ta teden" in obljubim ti, da se boš že konec tega poletja kregal z mamom, naj ti ne opere rutice, saj "švic" predstavlja polno lepih spominov.

Zdravstveno opozorilo: taborniških aktivnosti je vsako leto malo morje. Prav zagotovo se ne moreš udeležiti čisto vseh. Lahko pa se udeležiš *katerekoli*.

Bodoči arhitekt in zelo ugleden tabornik Šapa mi je bil takrat že nekaj časa všeč ...

Besedilo: Milan Šubic – Medvedja šapa in Jožica Kenk Šubic – Biserka, urednik zgodbe: Domen Hauko ////////////////

Tokrat zgodba taborniške simpatije, ki se je spremenila v taborniški zakon. Tak čisto pravi. Biserka in Šapa sta se spoznala pri tabornikih in tabornikom ostajajo zvesti tudi njuni otroci in vnukinji.

Biserka: Junija leta 1961 sem, Jožica, končala srednjo vzgojiteljsko šolo v Ljubljani. V začetku septembra sem bila že dogovorjena, da pričnem prvo službovanje v vrtcu Spodnja Šiška. Moj, sicer zelo strog tati, mi je ob tej priložnosti "privoščil" in omogočil še zadnje počitnice brez številnih bodočih obveznosti.

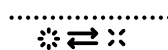
Šapa: Imel sem 11 let, ko me je oče peljal na ustanovni občni zbor ZTS. Starša sta menila, da bom kot edinec imel družbo in se še kaj koristnega naučil. Izpolnil sem prijavnico in postal tabornik.

Na Klasični gimnaziji je zelo uspešno taborništvo vpeljal Sivi volk – Pavel Kunaver. Iz njegove Triglavske čete se je razvil Zmajev rod, čigar četa je postala tudi naša enota Štirje plameni.

Njegov pristop do mladine je bil tako navdušujoč, da smo mu zvesto sledili. Kdor se je vsaj enkrat udeležil njegovega tabora, tega je duh taborništva prevzel za vse življenje. Rdeči volk je imel malce drugačen, strožji pristop. Bil je prepričan, da morajo mladi vse spoznati na lastnih izkušnjah, kakor vedo in znajo!

Taborništvo ni samo vzgoja in prepričanje, ampak način življenja.

Na tabor smo se približno trinajstletni taborniki odpravili peš z vso opremo na ramah. Nekateri smo imeli prevelike nahrbtnike, nekateri kar kovčke. Po neskončno dolgi, utrujajoči hoji smo postavili "tabor" na zelenici ob lški. Vsak šotor si je tudi kuhal sam. Lahko si mislite, kako drugačen je bil ta tabor od sedanjih. Nazadnje je še deževalo in iz našega tabornega prostora je nastal otok sredi ledeno mrzle lške. Nekdo je deročo vodo le preplaval in kupil v bližnjih hišah kruh. A voda je bila preširoka in vržene štruce so padle v lško in odplavale. Kar nekaj dni smo bili pošteno lačni. A to je spadalo v strogo šolo Rdečega volka.

Biserka: Tisto poletje smo se vsi doma udeležili republiškega zleta ZTS ob Šobčevem bajerju. Tati je prevzel starešinstvo celega zleta. Za vsako pomembno akcijo je dala Zveza izdelati pri tiskarju Zorkotu v Kranju našitek s simbolom, imenom, krajem in datumom akcije. Vsak tabornik je nosil na rokavu našitek v času zleta in se z njim pobahal tudi kasneje. Ker sem bila na Zletu brez posebnih zadolžitvev, sem z zelo umelelnimi, drobnimi šivi, prišla našitke na kroje svojim znancem. Med njimi tudi črnolasemu Milanu, saj mi je bil malce všeč ...

V Rod dobre volje se je vključila vsa naša družina takoj, ko smo se priselili v Šiško. Preselili smo se v Ljubljano iz Hrastnika, kjer smo bili prej vsi vključeni v zelo uspešen Rod temnega hrasta. Na taboru v Bohinju smo imeli srečo z vremenom, se kopali v jezeru in za dva dni peljali na Triglav gostujoče tržaške tabornike.

Proti koncu "mojega tedna" v Bohinju sta prišla na inšpekcijsko kontrolo oba inšpektorja Zveze, Pintarič Ivo in Milan Šubic, bodoči arhitekt. Imela sta pravico celo zapreti tabor, a Rod dobre volje je veljal za vrednega svojega imena. Program je bil zapovedano taborniški, dobra volja obvezna in vedno se je pélo, veselilo, učilo, zabavalo ...

Milan si je vzel nekaj prostih minut, da je posedel na majhni vzpetinici pred kuhinjo in izrezoval kos lesa. Od tod je imel lep pregled nad taborom in potko proti jezeru. Črnolasi, resni bodoči arhitekt in zelo ugleden tabornik Šapa mi je bil takrat že nekaj časa všeč ...

Bil je propagandist, narisal je cel kup taborniških znakov, znake za veččine, ilustriral Taborniško knjižico, bil fotograf, objavljaval v reviji Tabor, pomagal ustanavljati rodove itd.

Šapa: V Ljubljani smo imeli Okrajno zvezo tabornikov s stalno pisarno in profesionalno tajnico, Ano Kenk, zato smo bili ljubljanski rodovi zelo povezani. Tam sem sodeloval kot propagandist. Bil sem med pobudniki ustanovitve novih rodov: Rožnik in Ilegalc. Ukinitvev okrajev in ustanovitev mnogih občin je narekovala spremembe v taborniški organiziranosti. A tabornik se vedno znajde!

Mi, zdaj že gimnazijci smo "šli po svoje" in ustanovili klub Veseli prijatelji – Vepri. Pri našem članu Prelovšku v njihovi slavni vili smo dobili klubsko sobo in

temnico za izdelovanje fotografij. Mene so že malo prej pritegnili v uredništvo revije Tabor, me izvolili v IO ZTS in zadolžili za propagando.

Biserka: Jaz sem imela vedno najraje kopalke v zeleni barvi. Kupila sem si zelene enodelne kopalke, kakršne je uvedla slavna filmska igralka Ester Williams. Uspelo mi je tudi najti brisačo podobne barve. Oborožena z brisačo in enodelnimi kopalkami, ki so "poudarjale mojo vitko linijo", sem se podala v akcijo. Z ramen sem spustila naramnici. Svoje skoraj do pasu dolge lase sem počesala v izzivalen "konjski rep" po vzoru igralka Brigitte Bardot in ga okrasila s široko svileno, zeleno pentljo. Proti jezeru sem se odpravila bosa, zapeljivo, kot Ava Gardner v filmu Bosonoga grofica.

Ko sem prilebdela mimo Milana, sem vrtela svojo brisačo in se skrivaj ozrla proti resnemu, slavnemu črnolascu ... Na mojo jezno grozo me tudi pogledal ni! Zbrano je naprej rezljal tisti svoj kos lesa!

Pa sem zakašljala ... Nič! Nobene reakcije ali premika, pogleda!

Zdaj sem bila na potki že tako daleč, da bi bilo oziranje preveč očitno. Razočaranje in jezo sem ohladila v ledeni jezerski vodi. Tak domišljavec! Kaj pa misli, da je, če je inšpektor in če je propagandist! Navsezadnje ni edini fant in tabornik! Pa še dela se, da me ne vidi in ne pozna! In kaj potem, če ima spalno vrečo in bundo iz Švice ter nožek švicarskih oficirjev! Kakšen nadut napihnjeneč! Kar naj gre nazaj v svojo Ljubljano!

To je bil vrhunec mojih zadnjih "svobodnih počitnic". Potem sem v začetku septembra res začela s prvo službo v vrtcu.

Tisto zimo smo med redkimi Ljubljanci kupili novo elektronsko čudo, televizor. Včasih je prišel Milan k nam domov "na posvet" k moji mami, tajnici okrajne zveze, kot propagandist in je še večkrat gledal televizijo.

Šapa: Ana Kenk – Jelena je prevzela tajništvo OZT Ljubljana, Jože Kenk – Vojko pa razne občasne vodilne funkcije. Tako sem to družino že dlje časa poznal in z njo sodeloval. Izkoristil sem taborniško poznanstvo in "se povabil" k Jožici domov. Takrat je bil televizor majhna škatla s črno belimi slikami in srbsko-jugoslovanskim sporedom. Ampak jaz sem se bolj zanimal za domačo hči kot pa za oddaje.

Biserka: Ko sva bila prvič sama na izletu, mi je zapu povedal, da me je takrat v Bohinju presneto dobro videl. A naju ni hotel izpostavljati, saj je bil v važni funkciji.

Šapa: Iz taborniškega poznanstva in skupnega dela se je rodila simpatija, se razvila v ljubezen, ki traja 6 + 54 let. Okronala sva jo s taborniškimi zakonom.

Biserka: Imava dva sina, tabornika. Imava že tudi vnukinji Nejo in Loti, navdušeni taborniki funkcionarki.

Šapa: Med taborniki iščeta in najdeta prijatelje ter že simpatije ... **Biserka:** Ko sta ti dve prišli s svojega prvega taborjenja, sta izjavili, da bodo tudi njihovi otroci taborniki!

Leta 2022 mineva Šapovo enainsedemdeseto in Biserkino sedemdeseto leto taborništva.

Kdo se boji drugačnega moža?

Besedilo: Tina Mervic, ilustracije: Darja Čadež

O sprejemanju drugačnosti smo v Taboru že pisali, tokrat pa se bomo posvetili inkluziji. Verjetno ste zanjo že slišali, pa vendarle ... Če želimo govoriti o inkluziji, se moramo najprej zavedati, da smo del družbe in da so v družbi posamezniki, ki so drugačni.

INKLUZIJA – KAJ JE TO?

Čeprav se sama beseda inkluzija vse pogosteje uporablja, njeno sporočilo ni nič novega. Ko v družbi ali organizaciji začnemo poudarjati inkluzijo, to ne pomeni, da je potrebno uvesti nove dejavnosti, ampak gre za spremembo v mišljenju, preko katerega že obstoječe dejavnosti prilagodimo. Inkluzija temelji na zavedanju, da smo si različni, in stremi k ustvarjanju okolja, ki sprejema in je dostopen vsem.

Različnost je povsod okoli nas. Nekateri smo si bolj podobni, drugi manj. Različnost nas dela posebne. In tudi posamezniki z bolj izrazitimi posebnimi potrebami so ves čas med nami. O njih se je v preteklosti manj govorilo in segregacija je bila večja (npr. vključenost v posebne ustanove namesto v redne šole), a takšni posamezniki so vedno obstajali in vedno bodo. Takšni posamezniki so del družbe in družba je tista, ki mora poskrbeti za vse, ne glede na njihove posebne potrebe. Pomemben pa je premik v mišljenju, da se tudi slepi in slabovidni, gluhi in naglušni, gibalno ovirani učenci in drugi, ki spadajo v skupino oseb s posebnimi potrebami, lahko učijo, dosegaajo zastavljene cilje, spremljajo dejavnosti, sodelujejo

pri aktivnostih enako kot preostali posamezniki, le z nekaterimi prilagoditvami. Takšno mišljenje pripelje družbo na raven inkluzivnega razmišljanja, katerega cilj je, da ustvari okolje, ki je bolj vključujoče in se v njem počutimo dobro in sprejeto.

VSAK SE ŽELI POČUTITI SPREJETEGA

Če nas ljudje sprejemajo, se načeloma počutimo dobro. Radi preživljamo čas v njihovi družbi, brez težav se pogovarjamo, smejemo in izmenjujemo mnenja, lažje in učinkovitejše rešimo nesporazume, smo srečni in zadovoljni. Če se tako počutimo, bomo zagotovo tudi bolje delovali v skupini. Dobro usklajena skupina lahko doseže več, se več nauči, odnosi so bolj prijetni in člani si med seboj zaupajo.

Inkluzija tako ni namenjena samo posameznikom s posebnimi potrebami, ampak vsem otrokom. Temelji na spoznanju, da lahko z njo pridobimo prav vsi. Prilagoditve, ki pomagajo posameznikom s posebnimi potrebami, marsikdaj olajšajo življenje večini posameznikov. Klančina za invalidski voziček do rodovega prostora omogoči lažji dostop tudi mamiciam z otroškimi vozički, ki pridejo po svoje murenčke, in starejšim s hojčami, ki jih morda povabimo na medgeneracijsko srečanje. Klančina lahko postane mini igrišče za otroke na poganjalčkih, kotalkah in skirojih. Olajšano je dostavljanje in pospravljanje večjih stvari, kot je prenašanje šotorov za na tabor in prostor, dostopen taborniku, ki si je zlomil nogo ter potrebuje bergle. Z dopolnitvijo, ki je primarno namenjena osebam s posebnimi potrebami, pridobi še mnogo drugih posameznikov iz različnih družbenih skupin.

Z razmišljanjem o inkluziji in o prilagoditvah zagotavljamo večjo vključenost in dobro počutje vseh, hkrati pa spodbujamo učenje sprejemanja in spoznavanja ovir in težav drugih. Krepi se medsebojno povezovanje, čut do sočloveka in empatija. Tako se sklenuje inkluzivni krog. Preko učenja drug od drugega. Takšna je pot v družbo strpnosti in medsebojnega spoštovanja.

KAKO STOPITI V STIK Z DRUGAČNOSTJO?

Pomislite, da do vas pristopi oseba, ki vas želi nekaj vprašati, ampak ne z besedami, temveč s kretnjami. Kako se odzovete? Kako se ob tem počutite? Začutite strah, ker ne veste kako reagirati? Vam je nelagodno ali ne? Pomislite, da mora svoje vedenje spremeniti ta oseba ali vi? Se hitro prilagodite drugačni situaciji?

Posebne potrebe so v družbi še vedno tabu tema. Čeprav se o njih govori več in je inkluzivno razmišljanje bolj prisotno, so stiki z osebami s posebnimi potrebami manj pogosti kot drugi stiki. In ker jih je manj, so nam bolj neznan. V neznanih situacijah pa ne vemo, kako se vesti oziroma nas jih je lahko strah.

Mnogi se stikom s posamezniki s posebnimi potrebami raje izognejo ali pa pristopijo neprimerno in jih ne jemljejo za enakovredne sogovornike. Redkeje se jih vpraša za mnenje in manj pogosto se jim da besedo. A prav mi smo del okolja in družbe, ki ustvarja spremembe in ki lahko stik naredi pozitiven. Posamezniki s posebnimi potrebami ne potrebujejo pomilovanja,

ampak spoštljiv odnos. Takšen, kot si ga želite prejeti tudi vi. Ob pogovoru z osebo s posebnimi potrebami imejmo v mislih:

1. Pomembno je, da smo odprti do različnosti, da sploh vzpostavimo oziroma se odzovemo na stik in ne pogledamo stran.
2. Trudimo se preseči predsodke in stereotipe. Vstopimo v stik odprti za nova spoznanja, ki

lahko zamajajo naša obstoječa prepričanja.

3. Osebe ne podcenjujmo. Morda ne potrebuje ali ne želi naše pomoči, saj ve, da lahko določeno aktivnost opravi sama in se ob samovoljni pomoči počuti bolj nelagodno kot prijetno.
4. Vsak posameznik je poseben, ne glede na posebne potrebe. In zato, če ne vemo, vprašajmo. Ne sklepajmo sami, saj oseba zase najbolje ve, kakšno pomoč ali prilagoditev si želi.
5. Predvsem pa pomislimo, kako želimo, da se drugi vedejo do nas? Kako bi se sami počutili v njihovi situaciji? To je najboljša usmeritev za naše vedenje.

ŽELITE, DA VAM POMAGAM?

BI BILO LAŽJE, ČE VAM NAPIŠEM?

Naša dolžnost je narediti korak k posameznikom s posebnimi potrebami in jim omogočiti pogoje, da lahko izrazijo sami sebe in razvijejo svoje potenciale. Ni dovolj, da jim zgolj omogočimo dostop v različne ustanove in organizacije, ampak moramo odstranjevati prostorske ovire, realizirati materialne in druge prilagoditve, predvsem pa odvreči predsodke in stereotipe, se informirati in izobraževati.

SPREJEMANJE DRUGAČNOSTI PRI TABORNIKI

K tabornikom se lahko vpiše vsak. Ne glede na kraj bivanja, barvo kože, spol, družino, iz katere prihaja. In prav je tako. Vodnik pa je tisti, ki ustvari pogoje, da se prav vsak, ki pride na prvo srečanje, počuti sprejetega. Tudi na vsakem naslednjem srečanju se lahko nameni nekaj časa za povezovanje in graditev skupine preko različnih aktivnosti. Pri spodbujanju sprejemanja raznolikosti lahko vodnikom pomaga:

1. Bolj smo si podobni, kot si mislimo.

Pomembno je, da damo vsakemu članu možnost, da se predstavi in da se v vodu pogovarjamo o tem, v čem smo si različni, a hkrati poudarimo, v čem smo si podobni ali celo enaki. Večkrat je

potrebno poudariti, da nas več stvari združuje, kot pa razlikuje (npr. vsi želimo biti taborniki, vsi imamo radi naravo, vsi smo mladi, vsi smo kdaj lačni, vsi kdaj zaljubljeni).

2. Iščemo in izpostavljamo pozitivne lastnosti.

Vsi smo unikatni in svojevrstni. Vsak ima veliko pozitivnih lastnosti, le pomagati mu jih moramo odkriti in razvijati.

3. Dopolnimo vodova pravila. Spoštovanje je zelo pomembno.

Smiselno je obnavljati ali dopolnjevati pravila vedenja in komunikacije v vodu. Ključna sta spoštovanje in ničelna toleranca do zmerjanja drugačnosti. Ne ignoriramo zbadanja ali izključevanja, ko vod noče sodelovati s kom iz skupine. Vodovo srečanje je prostor, kjer se lahko pogovorimo o vseh temah. Če se za pogovor o določenih temah, ne počutimo dovolj usposobljeni ali suvereni, nam lahko na naslednji sestanek priskoči na pomoč starejši ali izkušenejši vodnik ali prijatelj.

4. Pozanimamo se o novem članu in njegovih lastnostih.

Načini vključevanja novih članov so zelo raznoliki glede na lastnosti novega člana. Ta proces si lahko olajšamo tako, da člana spoznamo že prej, se o njem pogovorimo z njegovimi starši in za kakšen nasvet vprašamo izkušenejše vodnike, priročnike ali se pozanimamo na internetu.

5. Organizacija dogodkov na temo drugačnosti.

Aktivnosti, ki spodbujajo sodelovanje in odpirajo možnosti za pogovor o drugačnosti se lahko organizira znotraj voda, kot večje druženje družine ali kot temo na zimovanju ali taborjenju. Ideje za aktivnosti lahko izbrskamo v različnih priročnikih ali na spletu. Lahko pa se kot vod ali rod pridružimo akcijam, ki že obstajajo.

Zveza tabornikov Slovenije partnersko sodeluje pri inkluzijskih pohodih oziroma pri Planinstvu za invalide/osebe s posebnimi potrebami, ki poteka v okviru Planinske zveze Slovenije. Kot pove že ime projekta, se osebam, ki imajo različne posebne potrebe (gibalno ovirane, slepe ali slabovidne, imajo motnje avističnega spektra), s pomočjo prostovoljcev omogoči vzpon na planinske vrhove in se jim s tem zagotovi krasno izkušnjo v naravi.

Ob mednarodnem dnevu redkih bolezni, ki ga obeležujemo 29. februarja, Zavod 13 organizira pohod z rdečimi baloni. Pohod poteka vsako leto zadnji dan v februarju.

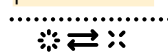

Tudi na lokalnem nivoju morda že delujete v smeri inkluzivnega vedenja, vključevanja vseh ne glede na njihove značilnosti. To je zelo pomembna taborniška vrednota. Taborniki smo solidarni in čutimo odgovornost za družbeni razvoj. A vedno se je potrebno truditi, da postajamo še bolj vključujoča organizacija in celotna družba. Ker močni smo toliko, kot je močan naš najšibkejši člen.

"Želimo si, da bi naši otroci dobili enakovredno mesto v družbi. Da se jih ne bi bali, ampak jim ponudili svojo roko. Otroci, ki se sicer s svojimi nekoliko drugačnimi vrstniki ne srečujejo, imajo na prehodu priložnost, da izgubijo vsakršen predsodek."

Petra Greiner, direktorica Zavoda 13 in organizatorica pohodov

- Marussig, Jurij: Z inkluzijo pridobimo vsi. <http://bit.do/FTHKV>
- Merljak, Sonja: Inkluzija ni le za otroke s posebnimi potrebami. Pri nas vsi neradi hodijo v šolo. <http://bit.do/FTHK5>
- Otroci s posebnimi potrebami. <http://bit.do/FTHK8>

- Zavod 13. <http://bit.do/FTHLb>
- Rigler Šilc, Katarina: Čudo: Čudo na razrednih urah. Zagorje ob Savi: Ocean, 2016.

Velika slovenska odprava na 25. Svetovni skavtski Jamboree

Primož Pungartnik z Gregorjem Ribičem in Juretom Auscem

V Južno Korejo se na Svetovni skavtski Jamboree odpravlja kar 320 tabornikov in katoliških skavtov iz Slovenije. Med njimi so udeleženci, vodniki in člani mednarodnega osebja (IST). To je ena največjih skupin, ki jih bomo kot ZTS poslali daleč iz naše domače države. Že lansko leto smo izbrali vodji odprave, sedaj pa je skrajni čas, da ju spoznate! Na čelu organizacijske ekipe sta torej Gregor Robič – Tihi in Jure Ausec – Bajs, gorenjska tabornika z ogromno mednarodnimi izkušnjami in željo po omogočanju le-teh tudi ostalim prostovoljcem v organizaciji.

Gregor Robič - Tihi (Pokljuški rod Gorje)

Jure Ausec - Bajs (Rod Stane Žagar - mlajši)

Koliko časa si tabornik?

Tihi: Taborniško pot sem pričel pri osmih letih in vse do danes je preteklo že 35 let aktivnega dela. Bajs: S taborništvom sem se prvič srečal v 1. razredu, to je pred 27 leti. Očitno sem bil takrat še premajhen, saj sem za nekaj časa zapustil taborniške vrste, ob koncu osnovne šole pa se ponovno vključil – tako sem aktiven tabornik zadnjih 19 let.

Tvoja najljubša mednarodna izkušnja?

Tihi: Med vsemi mednarodnimi akcijami bi se odločil za najljubšo izkušnjo Jamboree na Šrilanki leta 2014, ko so praznovali stoto obletnico delovanja. Na lastni koži smo imeli priložnost občutiti, kako velika vrednota in čast je biti član WOSM-a.

Jamboree v Južni Koreji se bo odvil pod geslom "Nariši svoje sanje", ki spodbuja mlade k izmenjavi idej in mnenj ter jim obljublja priložnost, da svoje sanje tudi uresničijo.

Organizatorji dogodka si želijo, da člani Svetovnega skavtskega gibanja v času med 1. in 12. avgustom 2023 iz 25. Jamboreeja ustvarijo svojo lastno zgodbo in praznovanje, ki bo sledilo njihovim vizijam.

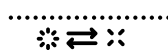

Foto: Pija Šarko

Bajs: Zagotovo Eurojam v Angliji, kjer sem bil udeleženec, in Jamboree na Švedskem, kjer sem bil vodnik – vsaka izkušnja na nekoliko drugačen način. Sicer pa je bilo vedno zanimivo, tudi na Smotri v Srbiji, na makedonskem Zletu, ob obisku tujih skavtov na našem taboru ...

Zakaj ravno WSJ v Koreji?

Tihi: Svetovni Jamboree je še zadnja kljukica na mojem taborniškem "to do" seznamu in glede na to, da me je pozval k sodelovanju eden najboljših prijateljev v taborniških vrstah, Bajs, se priložnosti nisem mogel upreti.

Bajs: V taborništvu ostajam aktiven, ker imam vedno nove izzive. Tako se človek ne ujame v krog vedno ponavljajočih se dogodkov, temveč razvija in odkriva nove možnosti. Zato tudi ta nov izziv, ki pa je kar velik.

Kaj naj člani odprave na Jamboree pričakujejo?

Tihi: Letos je prijavljenih kar 216 udeležencev, 24 vodnikov, 10 mednarodnega osebja in 70 IST-ja, zato je projekt velik in prav ta velikost bo poskrbela za nepozabne trenutke pred samo odpravo in na njej. Dogodek lahko spremeni življenje vsakomur, ki se bo prepustil pozitivni energiji in užival v medkulturni raznolikosti. Odprava omogoča povezovanje in pridobivanje prijateljev po celem svetu.

Bajs: Da se bo celotno vodstvo kar se da potrudilo, da bo izkušnja res nepozabna. Tu ne mislim samo vodstva slovenske odprave, ki doda le majhen kamenček v mozaik, temveč celotni večstoglavni organizacijski

odbor in 10.000 prostovoljcev, ki bodo skrbeli, da bo vse potekalo gladko.

Česa se do konca Jamboreeja najbolj veseliš?

Tihi: Že sedaj se veselim neprespanih noči, ki bodo posledica vsega stresa, ovir, ki jih bomo premagovali, in spoznavanje novih ljudi. A na koncu bomo vsi rekli enako: "Bilo je nepozabno in vredno vsake minute."

Bajs: Dneva odhoda v Korejo – takrat bo veliko organizacijskega dela že za nami, v nas primerna doza adrenalina, pred nami pa še glavni del dogodivščine.

S katerim hobijem bi se ukvarjal, če ne bi bil tabornik?

Tihi: O tem vprašanju sem resnično veliko premišljeval že v preteklosti. Taborništvo mi je znotraj svojega programa omogočalo ogromno aktivnosti, ki so bile za nekoga samostojni hobiji in prav to me je izoblikovalo v osebo, kakršna sem danes.

Bajs: Idej imam veliko, ampak zmanjka časa – v bistvu ni stvari, ki je ne bi rad počel. Kaj bi bilo pa takega, da bi zasedlo tolikšen del življenja kot taborništvo, na to pa težko odgovorim. Verjetno bi imel veliko manjših hobijev, mogoče največji pa bi bil gorništv.

Imaš kakšen nasvet za mlajše tabornike in prostovoljce ZTS?

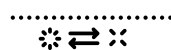
Tihi: Vlagajte vso možno energijo v taborniško organizacijo ter črpaite znanje in izkušnje, ki jih tu lahko dobite. To je definitivno najbolj varna in profitabilna naložba vašega življenja brez vsakršnega rizika.

Bajs: Iščite vedno nove izzive, saj vas to bogati in razvija. Taborništvo je neskončen poligon, kjer lahko razvijete in preizkusite res skoraj vsako vašo idejo.

Letos bo Korejsko skavtsko združenje (Korea Scout Association), ki je največja mladinska organizacija v Južni Koreji, obeležilo 100. obletnico od ustanovitve leta 1922.

Del praznovanja pa bo tudi Jamboree, ko bodo mejnik praznovali skupaj s kolegi z vsega sveta.

Strah, ki je zunaj prazen, notri pa je votel

(Dekle, ki se ni balo medvedov, Zavod Stripolis, 2021)

Besedilo: Nik Žnidaršič

"Nekoč je med gorami in gozdovi Albanije ..." se začne strip Dore Benčevič in Izarja Lunačka, ki sta ga osnovala na pripovedi albanske ljudske pravljice (Špele Frlic). Gre za napeto zgodbo o neustrašnem dekletu, ki odide od doma z željo, da se nečesa ustraši.

Oče sam vzgaja tri sestre. Ko najstarejša dopolni petnajst let, si nadene moško obleko in se kljub svarilom očeta, da je svet poln nevarnosti, da povsod prežijo medvedi in da je boljše ostati doma, odpravi od doma. Strah jo je, gozd je temen, za vsak zvok se ji zdi, da bi lahko bil medved, njegovo dihanje, njegovi koraki. In končno ga le sreča, ta pa jo tako prestraši, da si sploh ne upa več v svet, temveč se vrne domov in tam ostane.

Enako se zgodi tudi srednji sestri: tudi ona se pri petnajstih odpravi v svet, oblečena v fanta, tudi njo je strah in tudi ona sreča medveda, ki jo prežene nazaj domov. Tudi najmlajšo oče posvari, da je svet nevaren, a se tudi ona ne zmeni zanj: prosi ga za meč in denar ter odide v gozd. V njem sreča medveda, a se ga ne ustraši, temveč se mu zoperstavi in ga z mečem, ki ga je dobila od očeta, ubije. Ko leži medved mrtev na tleh, dekletko zagleda, da iz rane, ki jo je naredila z mečem, štrlijo oranžni lasje, ki so enaki kot njeni. Rano razpre in v njej zagleda očeta, ki se je očitno napravil na pot, da bi ji pomagal, a je namesto nje srečal medveda, ki ga je požrl. Dekle je žalostno, očeta pokoplje, nato pa naglas zakriči: "Zdaj se pa res ne ustavim, dokler se nečesa ne prestrašim!"

Na svoji poti sreča še fanta, ki se vanjo zaljubi, čeprav misli, da je fant. Še vedno je oblečena tako, ker je lažje in manj nevarno potovati, če si fant ali tako vsaj izgledaš. In čeprav mu preizkus s kačami (ki naj bi se jih punce bale) spodleti, je še vedno žalosten, ko dekletko odide naprej. Kača spregovori, dekletko od nje dobi še konja in s svojima pomočnikoma nadaljuje iskanje strahu. Nadaljevanja zgodbe ne bom razkril, največje veselje tega stripa je ravno nepričakovana prigrada, ki se zgodijo dekletku.

Strip prostore upodablja na raznolike načine, prevladujejo črna, bela in oranžna (barve glavnega lika), strahove, zmaje, kače in ljudi. Vsakega obogati s podobo, ki vzburja domišljijo. Zgodba zastavlja danes pomembna vprašanja: kakšne naj bi bile punce in kakšni naj bi bili fantje, teme istospolne ljubezni in transspolnosti, premagovanja strahu in pomoči prijateljev.

Dora Benčevič (2000) je leta 2019 končala Umetniško gimnazijo Koper. Istega leta je ilustrirala vizualno podobo za festival Dnevi poezije in vina, leto kasneje pa je ustvarila svoj prvi mini stripovski album *Esenca umetnika* v okviru projekta *Živel strip! Živela animacija!*, namenjen šolarjem in dijakom, o katerem se lahko pozanimaš na: <https://www.stripburger.org/zivel-strip-zivela-animacija-22/>.

Vreména bodo tabornikom se zjasnile

Besedilo: Jalnova Kosa, fotografija: Špela Kresevič Frank

Sedim za računalnikom in razmišljam.

Marec je mesec skupščine, april je mesec rojstnega dne, maj je mesec priprav na vrhunec taborniškega leta. Od organizacije do posameznika. Kaj je identiteta posameznika v taborniškem društvu, v območju in v zvezi? Društvo oziroma bolj osebno rod je matica vsakega tabornika ali tabornice. Je valilnica množstva, ki sestavlja nenazadnje svetovno skavtsko organizacijo. Je nekaj, čemur se moraš čutiti pripaden na prvem mestu, sicer roko na srce kaj hitro zaključiš s svojo prostovoljsko kariero. Na drugi strani imamo zvezo, nastalo zaradi interesa društev, da se združijo. Interesa, za katerega se zdi, da uresničuje zadnje čase zelo popularen slogan: „Skupaj močnejši!“

Vmes pa območne enote. *Fancy* beseda, ki jo taborniki in tabornice kot super menedžerji uporabljamo, za njih je *middle management*. Nekaj googlanja na to temo lahko povzamemo kot:

raven vodstva, ki poroča najvišjemu vodstvu. Skrbi za napredovanje svoje (operativne) ekipe, sporoča odločitve višjega vodstva in usklajuje delo, procese in prednostne naloge, da sledijo splošnim poslovnim ciljem podjetja.

No, pri tabornikih pa so arbitrarna poimenovanja pojmov zelo pogosta, zato se naša območja včasih dojemajo kot servis rodovom ali kot podaljšek zveze ali pa se zgodi, da so rada sama sebi namen.

In v tem skupna zgodba taborništva pri posamezniku naenkrat razpade na tri ali štiri entitete, katerim se mora čutiti pripaden z vsem svojim bitjem. Kot prostovoljec pa dati svoj vložek v čisto vse, saj so vendar vse ključ do uspeha. Na druženju ljudi z vseh vetrov, ki se zgodi vsaj zaenkrat enkrat letno, ti izčrpani prostovoljci potem zastopajo vsak svojo raven (rod, območje ali zvezo) in tekmujejo, čigavo delo je več vredno, kdo bi moral biti pokoren komu in kdo ima najbolj prav. Nastalemu cirkusu pa se pridružijo še taborniški vzgojni ideali (avtonomnost, angažiranost, odgovornost, no, solidarnost se malo potlačijo), kar ustvari paletu čustev od jeze in razočaranja do ponosa in radosti.

V tem boju, kdo mora delati za koga in kdo mora komu pripadati, ostanejo na pogorišču složnost, prijateljstvo in najboljši nameni posameznika za celotno skupnost. In kot je nekdo nekoč nekje rekel: „Vidi se, da je organizacija živa in da so ljudje s srcem pri stvari.“ S takšno popotnico upajmo, da bomo združeni še naprej tulili v isti rog. In vsak bo tam, kjer mu je mesto.

BOJAN in TINKA

SE POGLABLJATA

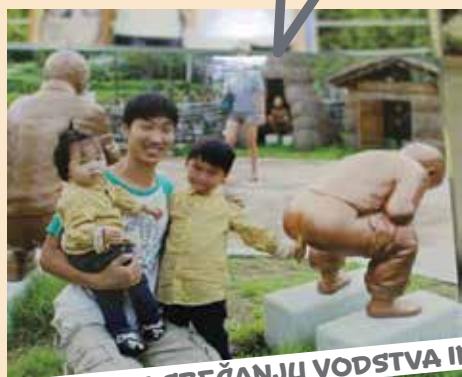
NAPISALA: TISA
NARISALA: ŽALA

RUMENE STRANI

Raziskovalec: Nostradamus Tračar

ŽE NA PRVEM SREČANJU VODSTVA IN VODNIKOV, KI GREDO NA SVETOVNI SKAVTSKI JAMBOREE V JUŽNO KOREJO 2023, SO RAZKHRILI GLAVNO ATRAKCIJO ...

GOVORI SE ...

**... DA SO SE SNEŽNIŠKI MEDVEDI ZBUDILI V PREVELIK MRAZ IN ZATO NAJELI PODJETJE, KI JIM JE POSTAVILO TO-
PLEJŠE PROSTORE.**

V UREDNIŠTVU ...

Med pisanjem prispevka je bila skupščina še na obzoru tedna, med prebiranjem teh strani pa je že za nami. Za vse zainteresirane prilagamo kratek slikovni vodič po skupščini.

NEKAJ ETIMOLOGIJE OB MEDOVITIH RASTLINAH, KI SMO JIH V SOBOTO, 26. 3., SADILI.

nêktar –ja m lat. 'nectar, nectaris sucus' (19. stol.), **nektarîna** (20. stol.).

Tujka, prevzeta prek nem. Nektar in lat. nectar iz gr. néktar 'pijača bogov', kar je morda zloženska, v kateri je prvi člen soroden z gr. nekrós 'mrtev, mrlič', drugi pa iz ide. baze *terh2– 'pritti čez, prekoračiti, premagati, preseči'. prim. tak tip zloženske z drugim prvim členom v stind. ap-túr 'ki prekorači, prečka vodo'. Če je domneva pravilna, je nêktar prvotno pomenilo '(pijača,) ki premaga smrt' (Fr II, 300).

SNOJ, Marko, Slovenski etimološki slovar³, www.fran.si, dostop 14. 3. 2022.

OPAZILI SMO!

Kar gre NOT, mora tudi ven, četudi je v temi ...

GG race v na orienta

VPRAŠANJE MESECA:

Zakaj si tak do mene?

akciji
ciji

**NE
PREZRI!**

Hvala vsem, ki sodelujete na tak ali drugačen način in pomagate ljudem na vojnem območju.

Taborniki ustvarjamo boljši svet.

TABORNIKI
Že 70 let.